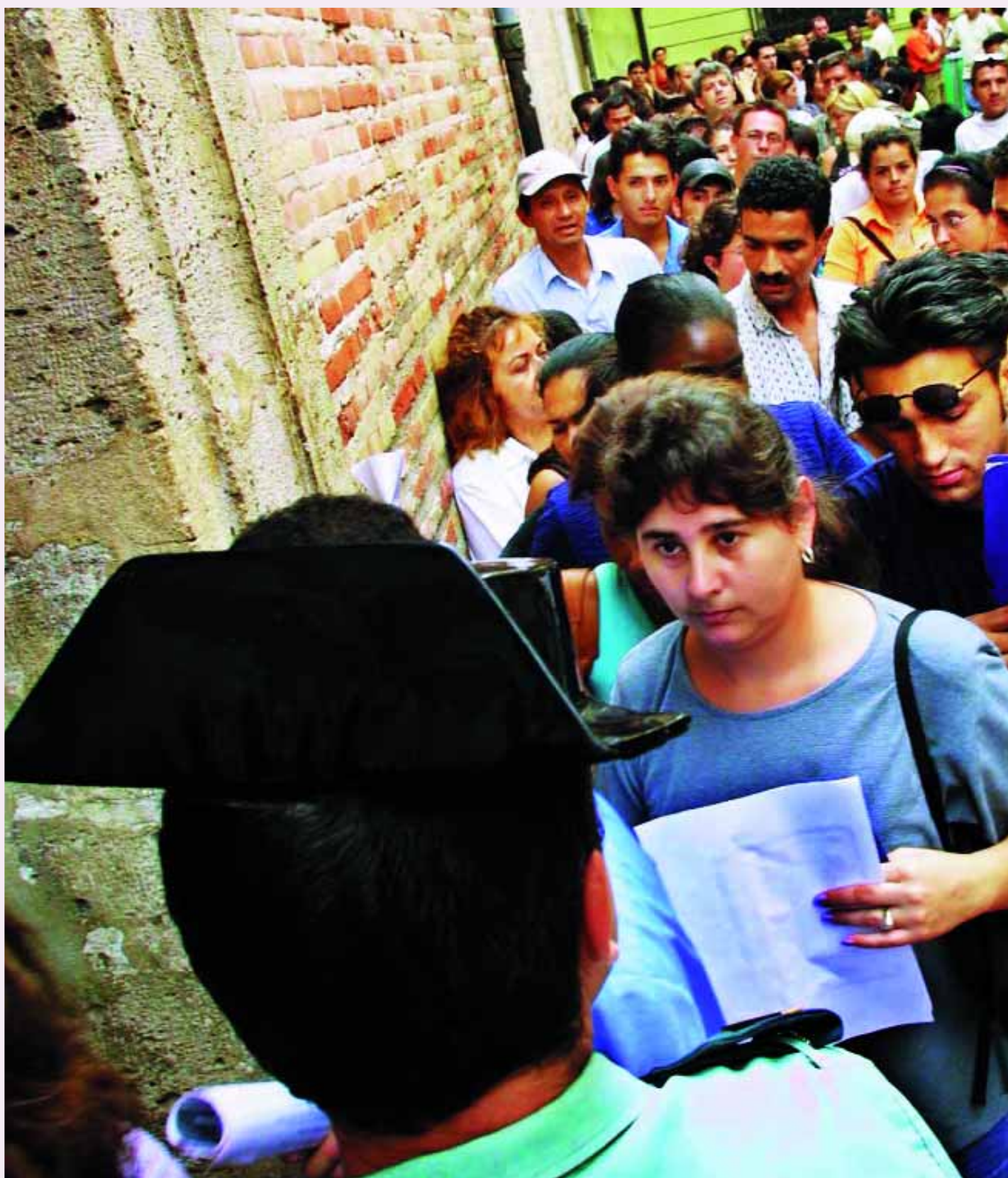

Universitat nadiua ensenya idiomes

La Universitat de València ha creat un Centre d'Idiomes que obrirà les seues portes les properes setmanes. L'espai formatiu està dirigit a tot el públic i especialment als membres de la comunitat universitària (estudiants, PAS i professors), que hi tindran descomptes. El termini de matriculació començarà el pròxim dia 15 d'octubre i l'oferta inicial serà espanyol per a estrangers i anglès, encara que el centre està obert a la demanda dels estudiants, per la qual cosa s'adaptarà a les necessitats d'aquests amb ampliació de cursos i horaris. El centre tindrà la capacitat per a impartir aquelles llengües que estiguen representades en els diversos departaments de Filologia. La iniciativa vol estendre's a altres campus. **Pàg. 3**

Feminisme i immigració

i contribueix a la creació de la diferència de gènere. **Pàg. 5**

Una tesi qualificada *cum laude*, a càrrec de la professora de Filosofia del Dret Ruth Mestre, revela de quina manera el dret ignora les experiències de les dones, regula en masculí

NOU DISE no apareixerà el pròxim dijous 11 amb motiu de l'acumulació de festes durant la setmana i tornarà a la seua cita habitual el dijous dia 18 d'octubre.

DIT I FET

BEQUES

PREMI TURISME A PROJECTES I TESINES FINALS DE CARRERA

Convoca: L'Agència Valenciana de Turisme de la Generalitat Valenciana.
Objecte: Premiar els treballs i la investigació aplicada en el camp del turisme.
Sol·licitants: Alumnes que hagen estat matriculats en qualsevol universitat de la Comunitat Valenciana o que hagen realitzat el curs d'especialització o post-grau.
Dotació: Un premi d'un milió de pessetes i tres premis de cinc-cents mil per als finalistes.
Termini: 31 d'octubre.
Més informació: Referència DOGV 9 de maig del 2001.

PREMI RAFAEL MARTINEZ EMPERADOR

Convoca: El Consell General del Poder Judicial.
Objecte: Treballs d'investigació sobre el tema *Cap a un Codi Civil per al segle XXI*.
Destinataris: Juristes espanyols.
Dotació: 3.000.000 de pessetes.
Termini: 31 d'octubre.
Més informació: www.uv.es/dise/BEQUES/dise.html

BECA PER A LA CATALOGACIO D'UN ARXIU HISTORIC

La convoca: L'Ajuntament de Godella. Regidoria de Cultura i Joventut.
Objecte: Catalogació de l'arxiu històric municipal.
Destinataris: Diplomats o llicenciats universitaris.
Termini: 15 d'octubre.
Dotació: 400 euros al mes.
Més informació: Ajuntament de Godella.

I PREMI ASSAIG CURT DE METODES D'INFORMACIO

Convoca: Associació Valenciana d'Especialistes en Informació.
Objecte: Premiar el millor assaig referit a matèries relacionades amb l'arxivística, la biblioteconomia i la documentació, amb el tema *Biblioteques ¿digitales?*
Termini: 15 d'octubre.
Dotació: Primer premi, dos mil

euros, i dos accèssits de cinc-cents euros.
Més informació: www.uv.es/cade

BEQUES DE LA CONSELLERIA PER A ESTUDIS UNIVERSITARIS

Les convoca: La Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana.
Objecte: Sufragar l'import de la matrícula.
Destinataris: Tots els alumnes universitaris que s'adeqüen als requisits exigits.
Termini: 31 d'octubre.
Dotació: El cost de la matrícula.
Més informació: En el DOGV del 14/8/2001 i en www.cult.gva.es

PREMI SENYERA D'ART DE PINTURA I ESCULTURA

Convoca: Ajuntament de València.
Objecte: Premiar la millor obra presentada que haja sigut exposada o divulgada amb anterioritat.
Destinataris: Artistes joves originaris de qualsevol país de la Unió Europea residents a la Comunitat Valenciana que no superen els 35 anys el 31 de desembre del 2001.
Termini: 26 d'octubre.
Dotació: Un milió de pessetes (6.010,12 euros).
Més informació: En la *web* de l'ajuntament.

BORSES DE VIATGE INDIVIDUALS O PER A GRUPS

Les convoca: El Vicerectorat d'Estudiants-CADE.
Objecte: Assistència a jornades, congressos, seminaris, reunions, cursos d'estiu i altres activitats acadèmiques vinculades a la formació universitària fora de l'àrea metropolitana del campus o lloc de residència.
Destinataris: Estudiants de la Universitat de València matriculats en estudis de primer i segon cicles i de tercer cicle desocupats.
Termini: 1 de desembre.
Dotació: Segons el cost, tipus d'activitat i nombre de sol·licituds presentades.
Més informació: Al CADE.

BORSES DE VIATGE PER A REPRESENTANTS D'ESTUDIANTS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Les convoca: El Vicerectorat d'Estudiants-CADE.
Objecte: Assistència a activitats vinculades a les funcions dels òrgans de representació (congressos, jornades, encontres).
Destinataris: Estudiants de la Universitat de València representants o membres d'associacions d'estudiants. Que estiguen delegats per l'òrgan o entitat a què pertanyen.
Dotació: Segons cost, tipus d'activitat i nombre de sol·licituds presentades.
Termini: 3 de desembre.
Més informació: Al CADE.

DOS PREMIS D'INVESTIGACIO

Convoca: La Fundació Albertino de Figueiredo.
Objecte: Dos premis destinats a premiar les millors tesis doctorals sobre *Història postal i filatèlia* i *Aspectes econòmics dels béns tangibles*.
Destinataris: Estudiants amb la tesi llegida durant els cursos 1999-2000 o 2000-2001.
Termini: 31 d'octubre.
Dotació: Dos premis de 500.000 pessetes i dos accèssits de 100.000 pessetes.
Més informació: www.uv.es/dise/BEQUES/dise.html

BEQUES D'INVESTIGACIO

Les convoca: Canon Foundation.
Objecte: Investigació.
Destinataris: Postgraus europeus i japonesos preferiblement de grau acadèmic PHD, menors de 41 anys.
Dotació: Entre 22.500 i 27.500 euros a l'any.
Duració: Un any, o estades entre tres i sis mesos.
Termini: 14 d'octubre.
Més informació: En la *web* de la Fundació.

CURSOS

INTRODUCCIO A LA MUSICA DE CAMBRA

Organitza: Patronat d'Activitats Musicals.
Duració: Del 20 d'octubre del 2001 al 4 de febrer del 2002.
Crèdits: 3 (30 hores).
Lloc: Societat Coral El Micalet. Carrer Guillem de Castro, 73.
Més informació: www.uv.es/pam/web/CambraV.htm

CURS DE FLAUTA

Organitza: Patronat d'Activitats Musicals.
Duració: 18, 20 i 21 d'octubre.
Crèdits: 2 (20 hores).
Preu: 20.000 pessetes per a la comunitat universitària, 25.000 per al públic en general i 10.000 per a oients.
Lloc: Societat Coral El Micalet. Carrer Guillem de Castro 73.
Més informació: www.uv.es/pam/web/CambraV.htm

AGRUPACIONS INSTRUMENTALS I LA SEUA DIDACTICA

Organitza: Patronat d'Activitats Musicals.
Duració: Tots els dijous del 4 d'octubre al 31 de gener (de 15 a 17 hores).
Crèdits: 3 (30 hores).
Lloc: Sala d'Actes de l'Escola de Magisteri Ausiàs March. Carrer Alcalde Reig 8.
Nombre d'assistents: Màxim 40 alumnes, mínim 30.
Preu: 8.000 pessetes per a la comunitat universitària i 10.000 per al públic en general.
Més informació: www.uv.es/pam/web/CambraV.htm

LA MUNDIALITZACIO: VALORS I NATURA

Organitza: Servei d'Extensió Universitària.
Duració: Del 15 al 19 d'octubre.
Crèdits: 40 hores.
Preu: 8.000 pessetes per a la comunitat universitària i 10.000 per al públic en general.
Nombre d'assistents: Màxim 80, mínim 21.
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/oferta.idc>

INICIACIO AL WATERPOLO

Organitza: Servei d'Extensió Universitària.
Duració: Del 20 d'octubre al 18 de novembre.
Preu: 11.250 pessetes per a la comunitat universitària i 14.250 per a la resta.
Crèdits: 3 (30 hores).
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/oferta.idc>

MERCAT DE TREBALL: PROFESSIONS DE FUTUR

Organitza: Associació de Dones Empresàries.
Duració: Del 15 al 18 d'octubre.
Lloc: Aula 101 de la Facultat

de Geografia i Història. Av/Blasco Ibáñez, 28.
Preu: 7.500 pessetes per a la comunitat universitària, 10.500 per a la resta.
Crèdits: 20 hores.
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/preoferta.idc>

PERSONES MAJORS AMB DEMÈNCIES

Es pretén sensibilitzar els futurs professionals i la població en general en l'atenció a les persones majors amb demències.
Organitza: Creu Roja.
Duració: Del 15 al 26 d'octubre.
Crèdits: 40 hores.
Preu: 15.000 pessetes per a la comunitat universitària i 20.000 per al públic en general.
Lloc: Aules de la Creu Roja al carrer Mossén Fenollar 9, baix.
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/preoferta.idc>

XIV ENCONTRE D'ESCRITORS. AHIR IDEMA. LA GENERACIO DE LA REPUBLICA I LA GENERACIO DELS OCTUBRE

Organitza: Servei d'Extensió Universitària.
Duració: Del 23 al 26 d'octubre.
Crèdits: 20 hores.
Nombre d'assistents: Màxim 120 alumnes, mínim 21.
Preu: 7.500 pessetes per a la comunitat universitària i 11.500 per al públic en general.
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/oferta.idc>

AIKIDO I HAPKIDO

Organitza: Servei d'Educació Física i Esports.
Duració: Del 2 de febrer al 30 de maig.
Termini: Fins que resten places.
Preu: 4.000 pessetes per a la comunitat universitària i 5.000 per a la resta.
Lloc: Aulari V (Tatami Judo).
Més informació: Al telèfon 96 398 32 36.

FOTOGRAFIA ALS PARCS NATURALS VALENCIANS

Per a conèixer les tècniques elementals en les fotografies de paisatge. Aprendre trucs i mètodes per a captar millor les imatges per moviments. Descobrir els aspectes de la natura a través de la imatge fotogràfica.
Organitza: Centre Excursionista de València.
Duració: Del 16 al 27 d'octubre.
Crèdits: 30 hores.
Lloc: Seu de la CEV. Plaça Tavernes de la Valldigna 4.
Preu: 11.250 pessetes per a la comunitat universitària i 14.250 per al públic en general.
Més informació: <http://sestud.uv.es/scripts/seu/preoferta.idc>

INSTAL·LACIONS La Universitat estrena un Centre d'Idiomes entre Tarongers i Blasco Ibáñez

REMEI CASTELLO

La Universitat de València ha creat un Centre d'Idiomes que posarà en marxa les properes setmanes. El centre era un projecte de fa uns anys que es va reprendre l'any passat. La decisió de crear un espai d'aquestes característiques es va adoptar perquè la institució no compta amb un servei d'aprenentatge d'idiomes per a la comunitat universitària.

El Centre d'Idiomes Universitat de València és un organisme extern a la Universitat que estarà ubicat al carrer Joan Reglà, 6, baix. El local és de 600 metres quadrats amb possibilitats d'ampliació.

El Centre d'Idiomes de la Universitat està dirigit a tots els públics, i els membres de la comunitat universitària obtindran descomptes especials.

Els serveis que ofereix és l'aprenentatge de diverses llengües. En concret, l'oferta per a posar en marxa el centre serà espanyol per a estrangers —quadrimestrals— i cursos d'anglès —que seran de nou mesos—, a més de cursos intensius. Ara bé, el director gerent, José Andrés Martínez Luciano, ha indicat que el centre està obert a les demandes dels alumnes, per la qual cosa s'aniran ofertant nous cursos segons la demanda ho permeti. “Podem disposar de tots els idiomes amb què compta la Universitat en els diversos departaments de Filologia”, explica Martínez Luciano. A més, un aspecte important és la preparació per als exàmens oficials d'anglès, com ara el First Certificate.

El professorat que impartirà les classes serà seleccionat per un comitè format per membres del Consell d'Administració, el director del centre i membres dels

Estudiants
en una acadèmia
d'idiomes.

Llengües per a tots els gustos

departaments corresponents, a la Universitat de València.

Els assistents als cursos obtindran un certificat d'assistència una vegada finalitzats aquests.

Amb la posada en funcionament d'aquest centre es vol dotar València d'unes noves instal·lacions i serveis per a l'aprenentatge d'idiomes. A més, s'està estudiant implantar pròximament un servei

de traducció i interpretació en el mateix centre que centralitze i complemente la resta de l'oferta. El vicerector d'Infraestructures, Francisco Morales, ha indicat en aquest sentit que el centre també “garanteix llocs de treball per als nostres llicenciats, ja que seria desitjable que la majoria dels professors foren llicenciats per la Universitat. Això sí, no hi haurà

cap tipus d'exclusió”. El centre disposarà de cinc aules per a donar classe i una aula multimèdia, a més d'una sala de professors-biblioteca i una sala d'estar que tindrà televisió amb antena parabòlica. Morales ha apuntat que per a la posada en marxa del centre “s'ha triat un espai pròxim als campus de Blasco Ibáñez i dels Tarongers, però l'objectiu és acostar més el servei a la comunitat universitària, per això es volen estendre els ensenyaments a Burjassot i a altres llocs com ara Ontinyent”.

Des de la direcció s'ha indicat que el període de matriculació començarà el proper 15 d'octubre i el curs una setmana després. A més, s'estan estudiant tres formes de pagament. El centre disposarà d'una web a la qual es podrà accedir des de la plana principal de la Universitat.

Una necessitat formativa

R. CASTELLO

“Hi ha una necessitat reiterada que els estudiants tinguin coneixements de llengües estrangeres”, indica el vicerector d'Infraestructures i Planificació, Francisco Morales, qui, a més, destaca el gran nombre d'intercanvis que anualment manté la Universitat de València amb altres països.

Morales apunta que entre les funcions que té la Universitat hi ha la formació en idiomes, però no com a llengua de comunicació sinó en un aspecte més filològic, per això es feia necessària la creació d'un centre amb característiques diferents.

La creació d'aquest centre ha estat un treball delicat, perquè es volia “trobar un procediment que permetera, amb el suport de la Universitat i la qualitat que pot oferir, estudiar llengües sense actuar com a competència deslleial amb altres acadèmies o centres de llengües”, afirma Morales. Amb aquesta iniciativa s'ha creat una societat que té els mateixos avantatges que altres societats mercantils d'aquest tipus, però amb un valor afegit: “La Universitat és l'accionista única i el consell d'administració està format per professors, membres del Rectorat i del Consell Social. I la garantia acadèmica ve d'una relació amb els departaments de Filologia”.

ART

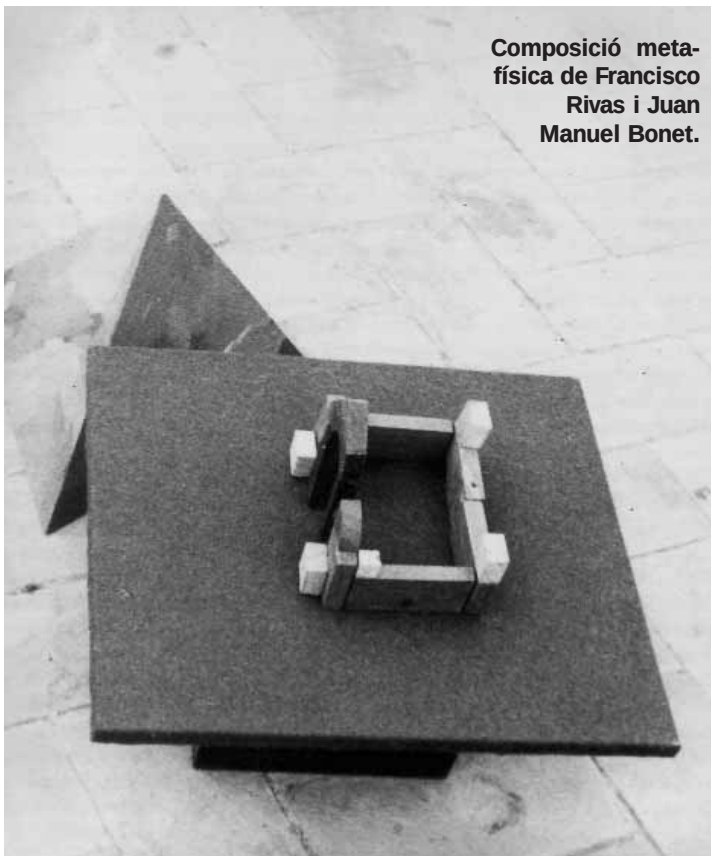
Exposició de l'Equipo Múltiple al Rector Peset

REDACCIO

El Col·legi Major Rector Peset de la Universitat de València, ubicat a la plaça del Forn de Sant Nicolau 4, acull durant el mes d'octubre una exposició de l'Equipo Múltiple, una experiència artística que va desenvolupar-se entre els anys 1969 i 1972. Francisco Rivas (Conca, 1953) i Juan Manuel Bonet (París, 1953) van formar aquell equip, que va néixer a Sevilla quan els dos joves artistes estu-

diaven a l'Institut Fernando de Herrera. L'equip va realitzar algunes exposicions individuals i col·lectives, però va desaparèixer en traslladar-se Bonet a Madrid l'any 1973. Bonet, actualment director del Reina Sofia, va ser anteriorment director de l'IVAM.

Segons explica Quico Rivas en el catàleg, durant tres dècades les obres d'Equipo Múltiple van sobreviure a “mudances i naufragis”. I aparegueren incòlumes entre les cendres d'un

Composició metafísica de Francisco Rivas i Juan Manuel Bonet.

incendi, desades en carpetes. Això va animar a muntar un exposició. La coordinació ha estat a càrrec d'Ana Bonmatí, Quico Rivas i Nicolás Sánchez Durá.

Quico Rivas escriu en el catàleg: “Per què triarem el nom de ‘múltiple’ si érem només dos membres de l'equip? La paraula *múltiple* és evident que no es referia al nombre de membres, sinó als múltiples fronts que teníem intenció d'abordar. Fins i tot la pintura, la nostra activitat central, l'enfocàvem amb una actitud molt eclèctica, des d'una òptica pluriestilística. Instintivament ens estàvem avançant a l'eclecticisme postmodern que vindria després. *L'obra oberta*, d'Umberto Eco, i *Contra la interpretació*, de Susan Sontag, foren dos dels llibres que ens deixaren més empremta”.

JUNTA DE GOVERN

El repte d'una resposta global

La Junta de Govern de la Universitat de València va aprovar la setmana passada un document sobre l'atac terrorista als EUA. El text del manifest és el següent:

"La Junta de Govern de la Universitat de València condemna amb sincer dolor el ferotge i absurd atac terrorista patit als Estats Units de Nord-Amèrica el passat dia 11 de setembre. Com a representants de la comunitat universitària volem transmetre, per mitjà de l'Ambaixada dels Estats Units, el nostre condol als familiars i amics de les víctimes dels atemptats a Washington i Nova York. Colpits com estem per la cruesa de les imatges i per l'horror descrit pels testimonis de la catàstrofe, no volem deixar-nos arrossegar per la sensació d'impotència que ens ofega en ser espectadors d'aquesta violència cega i inútil. En la mesura que ens sentim ciutadans d'aquest món, ens neguem a romandre impassibles no sols davant l'evidència de la vulnerabilitat i la fragilitat de les nostres societats, sinó de la injustícia i la misèria que afecten la major part de la població mundial.

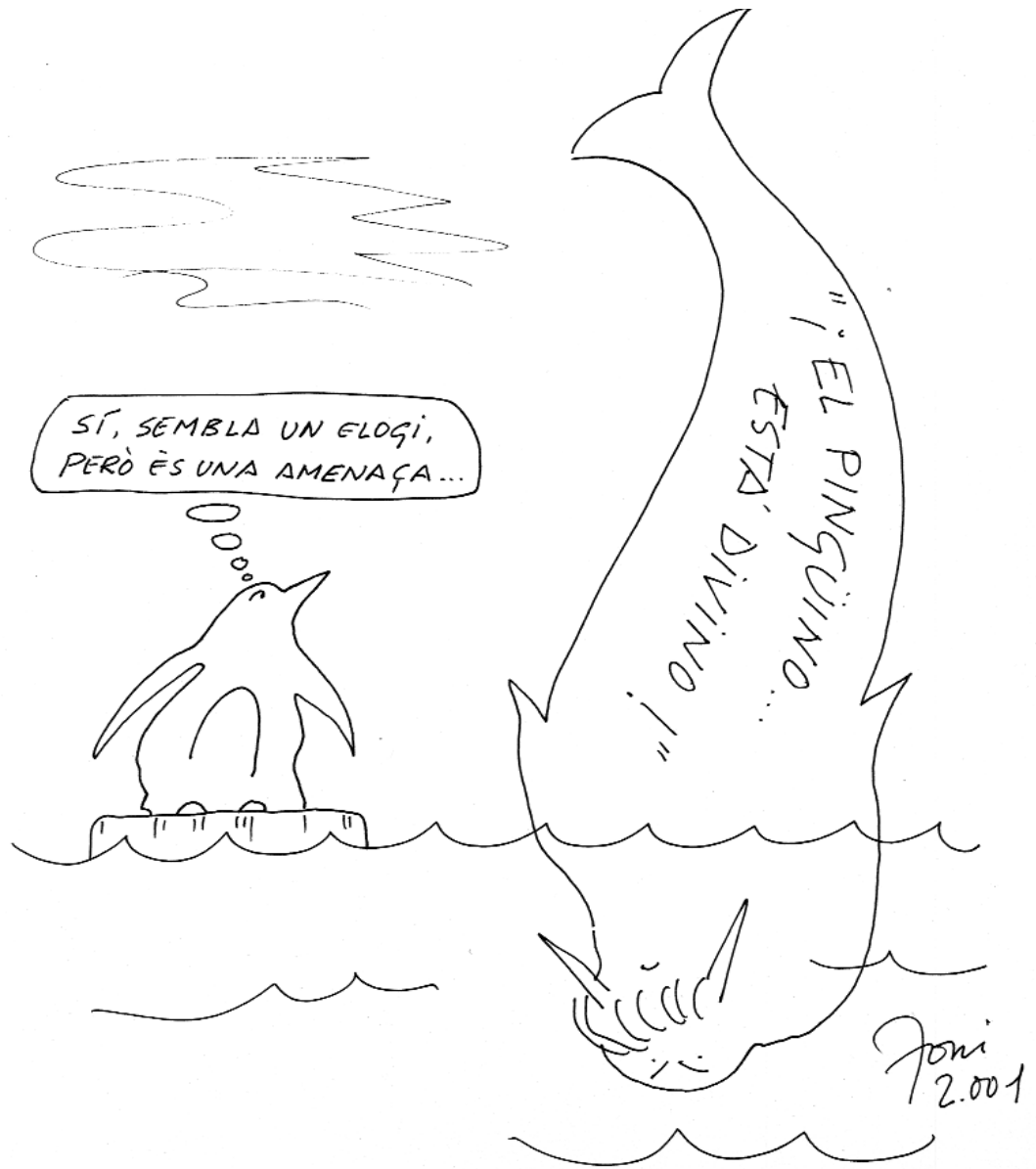
Des de la reflexió serena que ens ha de caracteritzar com a universitaris, comprenem que la major de les sofisticacions tecnològiques defensives serà ineficaç contra el fanatisme i l'odi que nodreixen els terroristes. Convé no oblidar que el suport i la simpatia de què aquests gaudeixen en diverses zones és més aviat una expressió de la desesperació de la població d'aquells territoris, que no una comunió amb les idees dels fanàtics. A més a més, en la mesura que sembla haver-hi connexions entre la tragèdia a Nord-Amèrica i grups armats inspirats pel més aferrissat integrisme islàmic, hem d'evitar caure en el parany de prendre la part pel tot. Cal dir amb claredat que, a més d'injust, fóra un error immens acceptar una criminalització del món musulmà. Hem de ser sabedors que la violència

quotidiana que es viu a territoris com ara l'Orient Mitjà és la saba que alimenta el fanatisme dels que no tenen res a perdre més que la vida.

Els terroristes ens han donat una altra perspectiva del món globalitzat en el qual vivim, i ens han posat davant un nou repte, el de donar-los una resposta global. No hi ha espai per a la rèplica unilateral. Tot i la capacitat destructora que poguera donar-se com a reacció a l'atemptat del dia 11, no seria sinó contestar a l'horror amb l'horror. El repte dels agressors ha estat fet en tot el món occidental i democràtic, llavors és aquest el que, conjuntament, ha de donar la resposta. Comprensible com és la ràbia de la ciutadania nord-americana i el seu desig de castigar els agressors, cal que els seus aliats —la Unió Europea molt especialment— s'esforcen a transmetre-li la necessària serenitat per a identificar amb nitidesa els culpables abans de fer servir la força. Aquest macroterrorisme que acaba de provocar tant de dolor no és un fenomen conjuntural; més aviat respon a problemes estructurals del món actual i, malauradament, ha sorgit com una amenaça versemblant de la barbàrie.

Cal, per tant, que demanem una aplicació efectiva i radical de la Declaració dels Drets Humans".

L'ANIMALADA DE TONI MESTRE

TRIBUNA

La solució no és la guerra

Estem en contra de tota mort violenta, contra els seus administradors i contra els administradors de la tortura.

Així, ens pronuciem sense fissures davant de les morts atroces de l'11 de setembre i les tortures que han significat, abans i després, per a tants éssers humans. Però la veritat sol ser complexa, és un poliedre de diverses cares. I hui,

més que mai, cal mirar-les totes, cal fer una profunda reflexió sobre tots els perquè i les arrels d'aquesta horrible tragèdia. No pretenguem curar un càncer (el terrorisme) atacant només els furóncols que produeix. Hem de recapacitar a fons, i probablement donar un gir copernicà a l'"ordre" mundial a l'ús. Un ordre construït sobre l'exclusió de la majoria de la humanitat, sobre el recolzament dels EUA i els seus acòlits a nombrosos terrorismes d'Estat (podem començar per Algèria, o per Israel, el primer ministre del qual és un presumpte delinqüent internacional). Estem consentint, si no participant-hi, en el martiri del poble palestí (i del sahrauí), en el genocidi de la població civil iraquiana; pensem que els grans valors són només aquells que cotitzen en borsa; prenem la victòria com a criteri de justícia; hem elevat la producció i venda d'armament a gran negoci mundial; i militaritzat les relacions internacionals; ens movem en una democràcia que freqüentment es redueix a procediments formals amb poc de contingut, i les grans decisions que determinen les nostres vides es prenen sovint antidemocràticament per grups reduïts d'enorme poder, limitant-se els governs i parlaments a "tramitar" aquestes decisions. Heus ací l'"ordre" dels darrers temps, el de l'opulència per a uns i les pateres de l'agonia per a altres, el de parlar de qüestions militars quan es tracta d'es-

tructures mundials terriblement injustes. Ni la globalització és democràtica, ni els amos del món accepten un ordre universal compartit, sinó el "seu" ordre. I el món esclata, perquè hi ha una aldea global per als diners, però no per a l'home. Aquest és el quid de la qüestió, l'home, o el dret a la dignitat i a la vida per a tots els homes. La felicitat i la conducta de les persones estan governades per les seues pròpies expectatives, l'ultraleninisme a Albània havia de caure perquè els albanesos veien la televisió italiana. Ètica i política conflueixen. No és ètic un món en el qual un avió B-2 val més que allò que cal per a traure del pou El Salvador, Nicaragua o Djibuti. I no és política, perquè el món, en aquestes condicions, comença a esclatar. A Seattle, Praga, Barcelona, Gènova... A les torres bessones. No, la Història no ha acabat. La supèrbia i la glorificació de la tecnologia han sigut desbordades per un grapat d'homes (bojos, suïcides, fanàtics, el que vulgueu) disposats a morir. En doctrina militar, l'"element" fonamental de l'"acció" ha sigut sempre l'home. I la "sorpresa", principi bàsic del combat, consisteix sovint a usar procediments que no espera l'enemic. Sospeseu ambdues dades i arribeu a conclusions. Si a això afegim que els EUA han conculcat el Dret Internacional sempre que han volgut, en particular la Carta de l'ONU (ja des de la "doctrina Truman" de comença-

ments del 1947, acabada de crear l'ONU), i recordem la irrefrenable tendència del poder públic a l'opacitat (repasseu Bobbio), especialment en matèria de "defensa", veureu si cal o no un tomb copernicà. Quin tomb?: construir l'ordre universal dels drets humans; reclamar una moral total, no una moral parcial; oposar-se a la lògica militarista i de confrontació, buscant noves relacions de cooperació, una nova cultura de pau i justícia, de pacifisme com a regeneració, en comptes d'una cultura de força i bombardeig; entendre que no hi ha una solució militar al conflicte actual, que la seguretat ja no és una qüestió merament militar o policial, que els nucs gordians ja no es poden tallar amb l'espasa; demanar que l'ONU dirigisca tot ús de la força; que es debata al parlament la participació del nostre Estat en accions bèl·liques. Anar, en fi, com diu Mary Kaldor, a una nova comprensió del que passa al món, a un nou projecte polític, a una nova legitimitat global. Que l'*homo videns* de Sartori (forjat en la televisió, imatge en lloc d'anàlisi, allò visible en lloc d'allò intel·ligible) torne a ser *homo sapiens*. Que la guerra no siga la continuació de la política per altres mitjans (Clausewitz), sinó exactament el contrari.

José Luis Pitarch.
Professor de Dret
Constitucional

Edita: Universitat de València.
Vicerector delegat: Eduard Ramírez.
Director: Francesc Bayarri.
Consell de Redacció: Remei Castelló, Charo Álvarez, Alfons Cervera, Gonzalo Montiel i Manuel Peris.
Disseny i maquetació: Tomás Gorriá.
Fotografia: Miguel Lorenzo.
Tècnic de sistema: Carlos Giraldós.
Correcció lingüística: Agustí Peiró.
Administració i Serveis: Nel·la Leal, Vicent Martínez i Mònica García.
Publicitat: Agència Lanza Teléfono: 96 352 59 09.
Redacció: Gabinet de Premsa (C/de l'Antiga Senda de Senent, 11, 46023).

Tel.: 96 386 41 13. Fax: 96 386 41 14.
Correu electrònic: Premsa@uv.es.
Nou DISE digital:
http://www.uv.es/~noudise.
Coordinació Nou DISE digital: T. Gorriá.
Impremta: Ediciones Bidasoa, S.A.
Depòsit legal: V-1.612-1997.
ISSN: 1138-0624.

Consell Editorial:
Eduard Ramírez, Carlos Pascual, Juli Peretó, Antoni Tordera, Pilar Sanz, Josep Lluís Barona, Josep Maria Jordan Galduf, Asunción Dobón, Francesc Bayarri i Manuel Peris.

CUM LAUDE

Ruth Mestre elabora una tesi centrada en les dones immigrants

COMICIS

Crítica feminista a la Llei d'estrangeria en una tesi

Analitzar l'estrangeria com una mena d'espill on es reflecteixen els problemes de la societat des de la crítica feminista, almenys pel que fa a l'accés als drets, és com fer una crítica general a la ciutadania, al dret i al sistema polític. I això és el que ha fet la professora ajudant de Filosofia del Dret de la Universitat de València Ruth Mestre en la seua tesi doctoral, defensa en valencià i amb la qual ha obtingut el *cum laude*, on denuncia el caire sexista de la Llei d'estrangeria.

LARA RIPOLL

Quan la professora Ruth Mestre (Oliva, 1971) va començar a definir la seua tesi doctoral, uns sis anys enrere, el debat sobre l'estrangeria se centrava en la lluita pels drets, en la diversitat cultural i l'estatus que havia de tindre l'immigrant; i les crítiques venien provocades, no obstant, perquè no hi havia prou drets reconeguts. Bé és cert que, ja en aquells moments, en parlar de dones immigrades l'accent es posava en qüestions culturals (ús del *xador*, el sistema de matrimonis...), situant les dones, per tant, al centre de la controvèrsia.

Hui, la immigració focalitza molts debats socials i polítics, encara que cada volta menys es parla ja de drets i sí més de control i repressió, alhora que la normativa d'estrangeria aprovada "construeix la dona immigrada com a subjecte subordinat", diu Mestre. Però els models d'home i dona que reflectix la llei "no són importats pels immigrants, sinó imposats per nosaltres".

Així ho afirma aquesta professora ajudant de Filosofia del Dret en la seua tesi *Feminisme, dret i*

Una dona immigrada mostra un document de regularització.

immigració: una crítica feminista a la llei d'estrangeria, que ha estat dirigida pels professors Maria José Añón i Javier de Lucas.

El que Ruth Mestre ha intentat posar com a nucli de la discussió no és quin tractament s'ha de donar a la diferència de gènere perquè deixe de ser una desigualtat social, sinó de quina manera es crea la diferència mitjançant diferents estructures de poder que acaben convertint-la en desigualtat. I el dret és una d'aquestes estructures. "Això no vol dir que ell cree tota la diferència", adverteix, "però l'articulació que el dret imposa entre el gènere i l'estrangeria contribueix a la creació d'infrsubjectes".

En la seua opinió, la incorporació a la ciutadania s'ha fet amb limitacions i el model confon la inclusió amb la contribució —l'immigrant sols és ben rebut si contribueix, si és útil econòmicament—, quan cal basar la ciutadania i els drets en una idea de necessitats, no ampliar les contribucions.

VIES D'ACCÉS ALS DRETS. La normativa d'estrangeria estableix els requisits que una persona ha de reunir per a ser considerada

subjecte de drets. En aquest sentit, la clau de lectura de la llei ha sigut, per a Mestre, el sistema d'accés als mateixos; és a dir, els mecanismes de regularització: el contracte de treball, la reagrupació familiar, l'empadronament i el permís especial de col·laboració amb la justícia.

Les vies d'accés als drets estan condicionades, doncs, per les vies d'accés al territori (amb o sense visat): "L'afany per controlar els fluxos migratoris per part de l'Estat ha consolidat el que he denominat *l'enfocament trafiquista*, que qualsevol migració que es realitze fora dels canals establits per l'Estat ha de ser criminalitzada i rebutjada".

Aquesta concepció té serioses conseqüències per a les dones, ja que els canals organitzats de migració previstos per l'Estat responen a necessitats computables en el mercat formal de treball i a una economia masculinitzada. L'immigrant ha de respondre al model *guanyapà*, cosa que exclou les activitats a les quals les dones tenen accés. Els treballs a què accedeixen les immigrants són feines desregularitzades, privatitzades, feminitzades... No hi ha cap migració ordenada per a elles

per part de l'Estat. "I és que el model *guanyapà*, els drets en funció de la contribució, necessita de l'exclusió de les dones per a mantindre's", reafirma Mestre.

Perquè el *guanyapà* necessita una persona que tinga cura de la família i, així, la migració ordenada dirigida a les dones es redueix pràcticament al reagrupament familiar, "que renova la ideologia del lloc de la dona, restaura subjeccions en el si de la família que són presentades com un defecte de la dona submissa musulmana, o de la cultura d'origen, no com una deficiència o un problema nostre".

Aquest plantejament de la migració (i de la vida en societat) fa que les dones no utilitzen canals organitzats, sinó canals informals i autònoms, i queden així atrapaes en la visió trafiquista, que demana víctimes per a reconèixer drets. "La redempció sols la pot donar la denúncia —explica la professora—, cal negar-se dues vegades com a subjecte capaç de prendre una decisió sobre la pròpia vida, cal presentar-se com a víctima i no com a agent: sols les dones negades poden accedir als drets".

Algunes conclusions

"La política d'estrangeria és un espill del model de família que l'Estat està disposat a protegir: nuclear, heterosexual, monògama; però també del tipus de relacions que s'han d'establir entre els membres: subjeccions i dependències".

"Avui, en una societat que es declara fortament i formalment igualitària, potser siga més difícil mostrar les causes i qüestionar els criteris, i no obstant el sistema sexe/gènere continua actiu i, per tant, cal revisar les bases sobre les quals hem

de construir la igualtat". "La normativa d'estrangeria és un dels instruments més forts per desestabilitzar i excloure les categories de subjectes per ella creats: és el marc que institucionalitza l'exclusió dels immigrants extracomunitaris pobres i entre ells encara més l'exclusió de les dones". L'anàlisi es fixa en detec-

tar de quina manera el dret ignora les experiències de les dones, regula en masculí i contribueix a la creació de la diferència de gènere. El feminisme crític no sols intenta conèixer els mecanismes de subordinació, sinó construir nous models de relació entre els éssers humans.

El 26 de febrer s'elegeix nou rector

REDACCIO

El 26 de febrer el Claustre de la Universitat de València elegirà un nou rector, segons la convocatòria aprovada per la Junta de Govern en la seua sessió de dijous passat 27 de setembre.

Amb anterioritat, el Claustre es renovarà en unes eleccions que se celebraran el pròxim 29 de novembre. Prèviament, el 5 de novembre, l'actual Claustre celebrarà la seua última sessió, en la qual, entre altres qüestions, aprovarà la normativa i terminis que han de regir tot el procés electoral.

Els actuals Estatuts de la Universitat de València estableixen que el rector és elegit pel Claustre, entre els catedràtics en actiu, per un període de quatre anys i amb possibilitat de només una reelecció consecutiva per un període igual. L'actual rector, Pedro Ruiz Torres, va ser elegit per primera vegada per al càrrec el 1994 i va ser reelegit el 1998.

D'altra banda, la Junta de Govern va aprovar per unanimitat nomenar doctor *honoris causa* el filòsof francès Edgar Morin. També per unanimitat, la Junta va aprovar la concessió de la Medalla de la Universitat als professors Vicente López Merino i Agustín Escardino, catedràtics de Cardiologia i Enginyeria química respectivament.

HOMENATGE A LLUCH. La Junta de Govern va aprovar també una proposta perquè el futur saló d'actes de l'edifici central del Campus dels Tarongers porte el nom d'Ernest Lluch. Aquest nou edifici serà construït en els pròxims mesos executant un projecte del prestigiós arquitecte portugués Álvaro Siza

Així mateix, la Junta de Govern va manifestar el seu rebuig al nou currículum de l'assignatura *Valencià: llengua i literatura* per a Batxillerat i ESO, que la Conselleria d'Educació va donar a conèixer setmanes enrere. La Junta va demanar la retirada del nou currículum i es va sumar per unanimitat al document sobre aquest tema aprovat per la Facultat de Filologia en què es critica sense pal·liatius la proposta realitzada per la Conselleria d'Educació.

CONFERENCIES

Valencians pel Canvi promou un debat sobre l'Estatut d'Autonomia

agust hern ndez do l

La plataforma cívica Valencians pel Canvi, amb motiu del 9 d'Octubre, ha organitzat uns debats sobre l'Estatut d'Autonomia valencià. L'Aula Magna de la Universitat ha acollit les aportacions dels professors Manuel Alcaraz, Vicent Franch i Manuel Martínez Sospedra, tots tres especialistes en Dret Constitucional i Ciència Política. El segon dia hi van intervindre Joan Ignasi Pla (secretari general PSPV-PSOE), Joan Ribó (coordinador general d'EU) i Pere Mayor (president del Bloc Nacionalista Valencià). En la primera xarrada (moderada per Joan Francesc Mira) es va incidir en el fet que des de l'aprovació de l'Estatut

d'Autonomia han passat ja vint anys i cal una reforma a fons del mateix. No obstant això, els tres ponents es van manifestar escèptics perquè la revisió siga possible en un horitzó temporal pròxim, o en qualsevol cas seria una reforma *light*. Alcaraz, Franch i Sospedra també van coincidir en punts que s'hi haurien d'introduir, com ara la igualtat home-dona, la realitat de la immigració, rebaijar el sostre electoral del 5% al 3% i atorgar a les Corts Valencianes o al president la capacitat de disoldre el parlament, entre altres. La xarrada del dia següent va omplir l'Aula Magna i va ser moderada per Ramon Lapiedra. Pere Mayor (Bloc) va insistir en els punts que la seua formació introduiria en el cas d'una refor-

ma de l'Estatut i després abordà les causes per les quals, al seu entendre, no s'ha reformat en profunditat encara. El segon a parlar, Joan Ribó, a més de fer una relació dels punts que per a EU cal introduir en l'Estatut, va fer una comparança econòmica per a valorar com afecta un "Estatut de segona com el que tenim" en la butxaca dels valencians. Joan Ignasi Pla també va incidir en la necessitat de reforma i en una sèrie de punts, encara que va dir que l'autogovern no és un fi en si mateix, sinó una opció per a millorar el benestar dels valencians, i en la mesura en què calen més serveis i competències s'ha d'anar demanant la seua transferència. Entre les aportacions del públic, Alfons Cucó va assenyalar que, atés que els punts defesos pels diversos partits eren prou semblants, Valencians pel Canvi propiciaria un fòrum que donara com a resultat un acord de mínims entre les tres formacions sobre la reforma de l'Estatut. Pla, Ribó i Mayor es van comprometre a participar-hi i van coincidir en la necessitat de

TAM-TAM

VENDES

n **Venc bicicleta mountain bike.**

Bicicleta Sunshine canvi de marxes Shimano, llànties d'alumini. El preu és de 25.000 pessetes. Telèfon: 96 173 28 51 (Encarna).

n **Venc taula de dibuix Imasoto.**

Totalment regulable, dimensions 1,5 per 1 metre. Nova. Venc per no utilitzar-la. Regal de paralex i cadira. El preu és de 75.000 pessetes. Telèfon: 653 54 36 20 (Francisco Sánchez).

n **Venc furgoneta.** Mercedes Vito turbodiesel intercoler. Aire condicionat, alçavidres elèctrics, retrovisors tèrmics. Dos anys i mig. Preu: dos milions de pessetes. Telèfon: 605 81 41 86.

CLASSES

n **Classes de Francés.** Professora nativa dóna classes particulars a tots els nivells i preparació per a beques Erasmus. Per a grups, preus especials. A més, es fan traduccions. Telefoneu al 96 392 40 57 (Veronique).

OFERTA DE TREBALL

n **Es busca una xica per a cuidar dos xiquets els caps de setmana a València.** Els xiquets tenen 16 i 9 anys. La jornada començaria divendres a les 20 hores i acabaria diumenge a les 20 hores. Es paguen 10.000 pessetes. Telèfon: 96 361 85 79 (José Casas).

VOLUNTARIAT

n **Centre de Joventut Trinitat.** Busca joves disposats a dedicar part del seu temps lliure a treballar amb xiquets a partir de huit anys en activitats esportives, d'animació, mecenografia, exposicions, xarrades, etc. Telèfon: 96 361 70 99. Pregunteu per Ismael i Mònica.

n **Voluntariat social a Càritas.** Els voluntaris del Projecte Xaloc treballen amb xiquets i xiquetes amb problemes socials i de marginació del barri de Russafa. Es fan activitats de repàs escolar, així com jocs i eixides de cap de setmana. Ens reunim les vesprades de dilluns, dimecres i divendres. Si hi estàs interessat, truca als telèfons 96 395 37 01 (Àgueda) o 96 373 04 40 (Juan), o vine al nostre local al carrer Pere III el Gran, 20 baix.

n **Alter València.** Entitat sense ànim de lucre, constituïda per professionals del sector de serveis socials, voluntaris i persones amb discapacitat psíquica, necessita voluntaris per a participar en un programa d'oci i temps lliure dirigit a persones adultes amb discapacitat psíquica. Interessats, crideu als telèfons 96 325 83 01 i 626 56 28 56.

n **Associació Gitana de València.** L'Associació necessita persones solidàries que vulguen col·laborar en el programa del menor, dins l'horari de vesprada i una vegada per setmana. Destinat a estudiants de Pedagogia, Psicologia, Magisteri i Educació Social. Telèfon: 96 374 17 80 (Imma).

n **Acollida familiar.** L'Associació d'Acollida Familiar del País Valencià necessita voluntaris, llicenciats o estudiants d'últim curs de Ciències de l'Educació i Magisteri per a recol-

lament escolar. C/Sant Ignasi de Loiola, 1-10. Telèfon: 96 385 83 26.

PISOS

n **Es lloga pis.** Completament equipat a la zona de Nuevo Centro. Carrer Miquel Servet, 7, 19 A. El preu és de 60.000 pessetes per al curs complet (despeses d'escala a banda), 75.000 al mes si es lloga per a menys temps. Telèfon: 96 347 39 63 (José Vicente Aznar).

n **Es lloga pis.** A l'avinguda Pérez Galdós, 29. El pis està totalment equipat i disposa de tres habitacions individuals. El preu és de 60.000 pessetes. Telèfon: 96 155 64 74. Pregunteu per María Dolores González.

n **Es lloga pis.** Bona comunicació amb el Campus de Burjassot. Tres habitacions individuals disponibles. Av/Burjassot, 116, porta 19. Preu: 50.000 pessetes, despeses d'escala incloses. Pregunteu per Arturo Cabos al 96 332 08 73 o al 96 332 08 81.

n **Es lloga pis.** Molt ben comunicat amb metro i autobús. Tot exterior amb calefacció i aire condicionat. Plaça de garatge opcional. Pl/Racó de l'Horta, 1-22. El preu és de 80.000 pessetes. Telèfon: 96 186 21 36 o 96 356 77 21. Pregunteu per María José Antón.

n **Es busca xic/a per a compartir pis.** Habitació completament equipada. Pis nou i tot equipat. Situat molt a prop de les facultats. Bona combinació d'autobusos. Ambient d'estudi. El preu és de 15.000 pessetes. C/Dolores Marqués, 25, pis 5. Telèfons: 96 270 40 63 o 666 613 191 (Míriam Civera).

n **Es busca xica per a completar pis.** Preu de 12.500 pessetes. Pis situat a l'avinguda del Port, 107, porta 2A. Telèfon: 96 330 70 59 (Ruth).

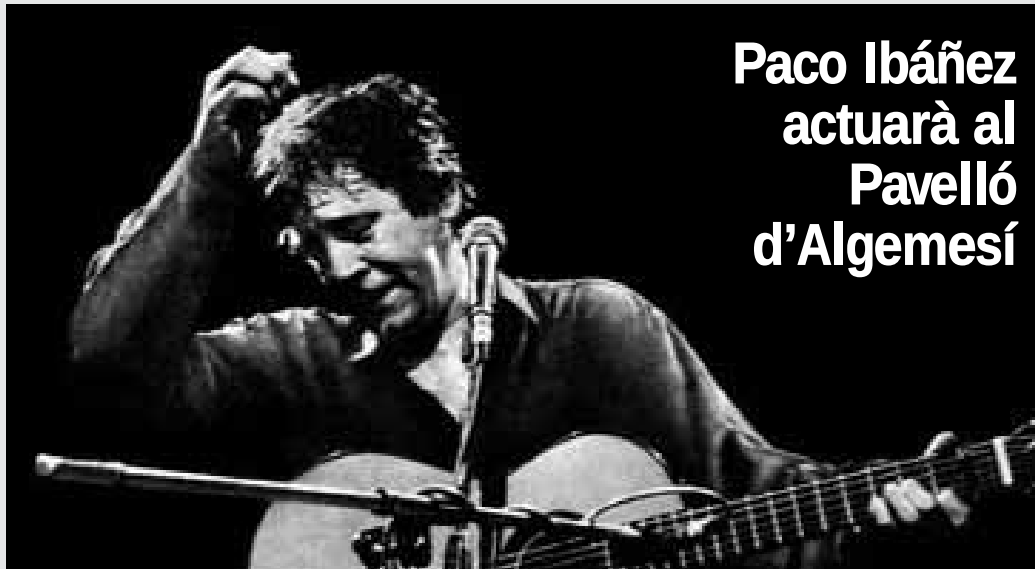
n **Es busca xic/a per a compartir pis.** Al pis viuen dos xics i una xica. Vivenda ben equipada amb jardí interior a l'edifici. Carrer Guàrdia Civil, 23, escala 5, porta 4. Preu: 35.000 pessetes. Telèfon: 687 58 58 09 (Fernando Ribas).

n **Es busca xica per a compartir pis.** Compartir amb una dona que treballa. Bany propi, habitació lluminosa, dret a cuina. Es disposa d'una habitació. Preu: 27.500 (despeses incloses). C/Pintor Vilar, 1. Telèfon: 96 352 03 74 o 678 94 98 21 (Àngela Donat).

n **Es busca xic/a per a compartir.** A cinc minuts de la parada Primat Reig. Preu: 16.700 pessetes. C/Almazora, 74, porta 5. Telèfon: 652 93 86 65 (Arantxa).

n **Es busca xica per a compartir pis en règim de pensió.** Electrodomèstics nous, televisió, funeral. Dos habitacions individuals disponibles. Preu: 30.000 pessetes. Pl/Xúquer, 16. Telèfon: 670 79 43 26 (Meli Marco).

n **Es busca xica per a compartir pis en règim de pensió.** Per a compartir amb una dona i un xiquet. Zona cèntrica i pis tot condicionat. **Lloguer gratuït** a canvi d'ajuda domèstica a la casa i tindre cura del xiquet. Sols es pagaran les despeses d'alimentació i de la casa per 30.000 pessetes. C/Plaça del Miracle del Mocadoret (Tapineria). Telèfons: 96 391 61 37/652 16 50 70 (Valeri Uberti).

Paco Ibáñez actuarà al Pavelló d'Algemesí

El cantautor Paco Ibáñez actuarà el pròxim dia 6 d'octubre al Pavelló Cobert d'Algemesí a les 22:30 hores. El preu de les entrades és de 1.000 pessetes i es poden adquirir a la FNAC de València, als ajuntaments d'Algemesí i de l'Alcúdia i a la seu de la

Mancomunitat de la Ribera a Alzira. A més, l'Ajuntament d'Algemesí ha programat un recital del cantautor de València dins dels actes de commemoració del 9 d'Octubre. D'altra banda, aquest municipi també presentarà

demà, 5 d'octubre, el llibre d'Artur Todolí *Monarquia i República a Algemesí*. L'acte tindrà lloc al Saló de Plens de l'Ajuntament i comptarà amb la presència de l'autor, de l'alcalde de la ciutat, Emili Gregori, i del catedràtic Francesc Llàcer.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIO

Si estàs lluny de la Universitat però et continua interessant aquest món, NOU DISE et posa al dia. Només has d'omplir aquesta butlleta amb les teues dades i enviar-la, junt amb un xec de 1.500 pessetes (a nom d'Universitat de València-Dise), a: Gabinet de Premsa. Antiga Senda de Senent, 11, quart pis. 46023, València.

Nom: _____
Cognoms: _____
Adreça: _____
Població: _____ Codi Postal: _____
Tel.: _____ C-e: _____
NIF: _____

INFORME

Balanç de les passades inundacions al Campus de Burjassot-Paterna

Anys de treball perduts

El passat 19 de setembre, un torrent d'aigua de pluja provocà un al·livi a l'Edifici d'Instituts d'Investigació de Paterna. L'aigua i el fang van arrasar part de l'equipament de tres instituts de la Universitat. Les primeres estimacions oficials apunten danys per damunt dels mil tres-cents milions de pessetes. Però el que mai no es podrà calcular és el perjudici causat a un treball científic d'anys que s'ha quedat sense col·leccions entomològiques centenàries i que ha vist destruïts llargs i laboriosos processos d'investigació.

Una dona neteja després de les inundacions.

OLGA DENIA

Pocs dies després del desastre, l'ambient a l'Edifici d'Investigació Jeroni Muñoz és sobretot de desconsol. Professors i becaris, polítics i autoritats acadèmiques, enginyers, empresaris de la construcció i agents d'assegurances es mouen amunt i avall fent-se creus davant un panorama desolador que demana a crits mesures urgents. Bona part de l'equip científic dels instituts de Robòtica, Biodiversitat i Ciència dels Materials, va quedar durant més de deu hores sota l'aigua enfangada. Cambres de cultius, forns, congeladors, armaris ignífugs, equips de làser, ordinadors, aparells liofilitzadors, espectròmetres, pràcticament tot pot haver quedat inservible. L'aigua ha pogut inclús amb el blindatge de la Sala Neta, una zona asèptica on el grup d'Astrofísica i Ciències de l'Espai ultimava els treballs de calibratge del duplicat de la màscara òptic construït amb xifres mai millor dit astronòmiques, que si no és reposat en pocs dies podria paralitzar tota una missió de l'Agència Espacial Europea.

A l'Institut de Robòtica, una empresa realitza tasques de recuperació dels ordinadors de Silicon Graphics, entitat amb la qual l'Institut manté contractes milionaris. El simulador de conducció dissenyat pel mateix centre i dues versions del famós Visionarium (fixa i mòbil) han quedat desfets. Convenis amb empreses i projectes amb subvencions importants s'hauran de paralitzar.

L'equipament de l'Institut de

Materials ompli fulls i fulls de l'inventari que es lliurarà al consorci d'assegurances. "El problema més gran el tenen els físics –diu Rafael Ibáñez, secretari del centre–, perquè treballen a laboratoris construïts a mida, que han anat configurant-se a poc a poc i que són de complicada recomposició. Passarà temps fins que puguin tornar a treballar en condicions". "Hi ha diferents nivells de pèrdua –afegeix Aurelio Beltrán, director de l'Institut–, i és cert que crida l'atenció allò que és molt car. Però en el sentit de pèrdua científica, els més damnificats són els biòlegs. A nosaltres se'ns pot fer malbé una

mostra i la reproduïrem amb relativa facilitat, però el que se li malmet al biòleg sol significar anys de treball".

Per terra, en caixes organitzades als dos costats del corredor principal de la segona planta, hi ha els insectes rescatats de la Col·lecció Entomològica a l'espera de secar-se. És la mostra més evident d'una pèrdua històriconatural dolorosa i irrecuperable. Dels 421.000 exemplars catalogats, n'han restat 62.000, i part d'ells podrien malmetre's durant el procés de restauració. Papallones, enemics naturals, escarabats, espècies recollides dels parcs naturals de l'Albufera o a la Font

Roja, suposen una important eina d'estudi per als biòlegs. La Col·lecció Bágüena (1920-1930), que amb 52.000 exemplars catalogats és una de les més sol·licitades per a l'intercanvi internacional, ha perdut el 95% dels coleòpters. I un 10% queda de la col·lecció que el Museu d'Història Natural de Viena va donar a la Universitat fa algunes dècades. "Naturalísticament, com es pot avaluar aquest dany?", es pregunta Ricardo Jiménez, subdirector de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva. Cada col·lecció, diu, suposa tot un esforç per a l'adquisició de coneixement. Són anys de sous i beques, viatges i llargues estades a l'estranger. "Amb una injecció de recursos podríem fer campanyes de mostreig i recuperar el material en aquells llocs on aparegueren els exemplars tipus, però no podem saber si els tornarem a trobar. Com podem valorar allò que és irrecuperable?".

Fora dels laboratoris, becaris de la Unitat de Zoologia Marina traslladen mostres; han extraviat des de càmeres fins a mostres de dofi. També han desaparegut restes paleontològiques.

A la Unitat de Genètica, l'àrea de virus és una de les més afectades. Deu mil soques de virus i sis-cents soques bacterianes, totes irremplaçables, estan en la llista de pèrdues. Els segueixen cultius cel·lulars i tota una sèrie d'elements bàsics de treball. "El treball d'evolució experimental –assenyala Santiago Elena, de la línia de virus– suposa sotmetre les poblacions virals a una sèrie de tractaments i observar com responen evolutivament. Són experiments molt llargs. Una de les tesis en què treballem a hores d'ara duia dos anys amb el mateix experiment i ens n'arribaven els primers resultats. Ho hem perdut tot. Em preocupa especialment la situació en què queda algun becari que, a punt de concloure la seua tesi i amb ella el seu temps de beca, de sobte s'ha quedat sense res. Què va a passar amb ell? També se'ns ha evaporat un projecte sobre mecanismes de replicació viral d'interès científic per a ser publicat en revistes com ara *Science*. De fet, la primera part d'aquest treball ja hi va ser publicada. Tot això afecta radicalment les perspectives de futur".

Mentre els investigadors es dediquen a rescatar material i a elaborar inventaris a tota vela, les autoritats acadèmiques i administratives de la Universitat tracten d'evitar el desànim i s'apressen a gestionar les mesures d'urgència que han de fer possible la reposició de l'equipament i el restabliment de l'activitat científica.

PREMIS

El catàleg de 'Cinc Segles i un dia', Premi de l'AEUE

REDACCIO

L'Associació d'Editors Universitaris d'Espanya (AEUE) va lliurar ahir, 3 d'octubre, el premi a la millor monografia al catàleg *Cinc Segles i un dia*, editat per la Universitat de València. Es tracta del catàleg de l'exposició del mateix nom que recordava el passat i el present de la Universitat amb motiu de la celebració dels cinc-cents anys de la institució. Salvador Albiñana fou el comissari de l'exposició.

El lliurament del premi es va fer a Madrid dins del marc de Liber 2001.

Segons el jurat, es concedeix el premi a la Universitat de València per la seua tasca de "capitular el seu passat en una acurada edició el contingut i l'aportació temàtica de la qual es mostren d'una manera comprensiva i ben traçada".

Les universitats espanyoles publiquen uns quatre mil títols anualment. L'associació disposa d'un catàleg *on-line* amb més de 21.000 títols vius.

Diploma en Educació Artística i Museus

REDACCIO

Els professors Romà de la Calle i Ricard Huerta dirigeixen el primer Diploma en Educació Artística i Museus, que se celebrarà entre els mesos de novembre i juny. El termini per a la inscripció estarà obert fins el proper 11 d'octubre. Tota la informació es pot obtindre a la Fundació Universitat-Empresa Adeit, telèfon 96 351 06 63, i en la pàgina www.adeit.uv.es/postgrado.

El diploma està dirigit, sobretot, a la diplomatura de Magisteri i a llicenciats en Pedagogia, Filosofia, Psicologia i Història de l'Art.

La durada serà de 145 hores i es lliurarà un títol propi de la Universitat de València. Els professors provenen de diverses administracions i de l'àmbit de la gestió cultural.

Primeres solucions

O. D.

Els compromisos per part de la Universitat abasten diversos nivells. El vice-rector d'Infraestructures, Francisco Morales, assenyalava dilluns passat el valor dels danys patits pels aparells científics amb preu de reposició, és a dir aquells que poden adquirir-se en el mercat. Sense comptar-hi la destrossa en obra civil –on entrarien els baixos i els voltants de la Facultat de Farmàcia–, les xifres se situen per damunt dels mil tres-cents milions de pessetes, tot incloent-hi la cambra anecoica i el Laboratori de Radioactivitat de l'Edifici

Blanc de Burjassot. Morales va parlar d'una reubicació de les instal·lacions i confirmà la immediata construcció d'un edifici en alt per als nous equipaments. Per la seua banda, el vice-rector d'Investigació, Francisco Tomás, es comprometé a reforçar els recursos humans durant la fase de recuperació, i va assegurar que la Universitat donarà solució en matèria de pròrroga al problema dels becaris; tant d'aquells que finalitzen el període d'ajuda i han perdut part del seu treball com dels qui patiran una etapa d'inactivitat forçosa i hauran de ser compensats en temps.

DE PART A PART

Metafísica i Teoria del Coneixement

Estudiants de Filosofia rebent una classe de metafísica.

MARISOL HOYOS

Des dels seus inicis en l'antiga Grècia, la filosofia s'ha plantejat el problema fonamental de dilucidar què és allò constitutiu i constituent de l'evidència de les coses. El concepte de transcendentalitat apunta al fonament inicial d'aquesta intel·ligibilitat, la investigació de la qual va rebre, a partir d'un cert moment, la denominació d'*èmetafísica*. Amb aquesta paraula es presenta una de les matèries que ofereix el Departament de Metafísica i Teoria del Coneixement als seus estudiants. Des d'aquest racó de la Universitat s'han examinat defingudament les diverses maneres en què ha sigut entesa històricament la metafísica, des d'Aristòtil fins a Hegel, passant per Descartes, Leibniz i Kant, així com també els problemes fonamentals de la metafísica occidental, cosa que constitueix no sols un objecte d'exposició i d'anàlisi per a professors i estudiants, sinó també un punt de partida d'una reflexió crítica sobre la viabilitat de la metafísica com a saber fonamental.

Paral·lelament, des de la perspectiva dels clàssics de la metafísica s'han analitzat els plantejaments de Kant, Hegel, Russell, Quine i Wittgenstein a propòsit de la fonamentació del coneixement. En aquest sentit, s'han volgut avaluar aspectes tan diversos com ara la crítica transcendental del coneixement, les apories de la concepció instrumental d'aquest, la construcció i la verificació, la veritat i l'holisme, o el coneixement i la praxi. Junta-ment, altres estudis, dedicats als clàssics de la teoria del coneixement, han tractat d'analitzar

De l'evidència de les coses

Departament: Metafísica i Teoria del Coneixement**Director:** Josep Lluís Blasco**Projectes d'investigació en curs:**

Filosofia de la ment i ciència cognitiva. Escepticisme i relativisme en l'epistemologia actual. Fisicalisme i contingut mental. Transcendentalitat i racionalitat. El contingut intencional: semàntica, causalitat i subjecte. La naturalització de la filosofia: problemes i límits. Individu, identitat i història. Deliberació, realisme i veritat.

Des del Departament s'avaluen els problemes de la filosofia de la ment i es reflexiona sobre l'ésser humà que es demana: "Què he de fer en aquestes circumstàncies?"

Descartes i Locke per tal d'estudiar-ne les conseqüències en l'*Enciclopèdia*, Condillac i La Mettrie. D'aquesta manera es pot oferir una panoràmica completa d'una teoria purament materialista del coneixement, justament derivada d'aquells autors que n'eren aliens, com ara els esmentats Descartes i Locke.

La filosofia de la ment també és un dels subjectes d'estudi del Departament, que tracta d'intro-

duir els seus estudiants en les qüestions fonamentals des de la perspectiva de l'actualitat. En aquest sentit, el problema que ha esdevingut objecte d'especial atenció és la natura de la ment i la seua relació amb el cos i el món físic. Així, s'estudien de prop teories com ara el dualisme substancial, la concepció cartesiana de la ment, el conductisme lògic, les teories reductives de la identitat psicofísica, el funcionalisme, el materialisme no reductiu, el materialisme eliminatiu i els problemes de la causalitat mental.

Sens dubte, els clàssics de l'antropologia constitueixen també un important objecte d'estudi. Especialment cal destacar l'anàlisi de l'obra de l'antropòleg francès Claude Lévi-Strauss, on vells i vius tòpics com ara l'humanisme, l'ètica impersonal i intercultural, la raça, el progrés, el relativisme i l'universalisme, o

la denominada mentalitat primitiva, apareixen constantment a debat.

També s'avaluen els problemes de la filosofia de la ment i es reflexiona sobre la identitat de l'ésser humà com un subjecte que es pregunta: "Què he de fer en aquestes circumstàncies?". Així, temes com ara l'atomisme de l'experiència i la impotència de la raó, el subjectivisme i l'estructura motivacional, la identitat del subjecte moral, el conflicte de valors i la deliberació constitutiva o les raons externes i la identitat del subjecte, constitueixen els principals punts de reflexió d'aquesta especialitat.

Pel que fa a la investigació que es desenvolupa al Departament, una primera línia, especialment dedicada a l'Epistemologia de les Ciències Humanes, aborda fonamentalment els problemes de caràcter epistemològic que es plantegen en les reflexions filosòfiques sobre les ciències humanes, com ara les relacions entre racionalitat i relativisme, la polèmica sobre explicació i comprensió, o el conflicte de la comprensió intercultural.

Un altre vessant s'ocupa de temes específics dins de l'àmbit de l'ontologia i l'epistemologia, com ara l'escepticisme, la veritat, la fonamentació, el transcendentalisme, sempre des de la

perspectiva de les seues implicacions ontològiques i epistemològiques.

Des de la línia dedicada a l'antropologia i la filosofia de la cultura s'estudien directament els problemes de la filosofia de l'home i de la teoria de la cultura, tant pel que fa als filòsofs com als antropòlegs culturals i els epistemòlegs de les ciències humanes i socials, així com de la història de la constitució dels discursos i les conceptualitzacions antropològiques. Des d'aquesta unitat s'han dut a terme diversos projectes de recerca, com ara un dedicat a l'escepticisme i el relativisme en l'epistemologia i un altre sobre transcendentalitat i racionalitat.

Finalment, un altre dels grups de recerca vol analitzar si és possible construir un concepte unitari del contingut intencional que pugui incorporar les intuïcions més valuoses de les teories de la referència directa, especialment l'externisme semàntic i intencional, perquè siga compatible amb els principals trets del concepte clàssic del contingut intencional. Així mateix, s'ha avaluat si és possible construir una teoria coherent que incloga els aspectes irrenunciabls del realisme sense posar en perill l'autoconeixement. Aquestes cerques, que troben un ampli camp d'aplicació en la investigació bàsica i els fonaments de la psicologia i de les ciències socials i jurídiques, s'han concretat en diversos projectes i treballs, com ara un dedicat al fisicalisme i el contingut mental i un altre sobre el contingut intencional (semàntica, causalitat i subjecte), tots dos finançats pel Ministeri d'Educació i Cultura.

TONI MESTRE**Pioner de la ràdio en valencià i col·laborador de NOU DISE, premi nacional de radiodifusió**

Toni Mestre (València, 1942), col·laborador habitual de NOU DISE, ha sigut guardonat amb el Premi Nacional de Radiodifusió per la Generalitat de Catalunya, en homenatge a una tasca que va iniciar l'any 1974 en el programa *De dalt a baix*, l'espai pioner de la ràdio en valencià. Vint-i-cinc anys després, quan s'acaba de prejubilar de RNE, Mestre no ha abandonat el compromís cívic i cultural. Al contrari, a més del seu treball radiofònic, del qual naix l'edició de rondalles d'Enric Valor en CD, ha publicat llibres de poesia i de relats per a infants, ha dirigit la represa de la revista fallera *Pensat i fet* i col·labora setmanalment en *Levante-EMV* i NOU DISE.

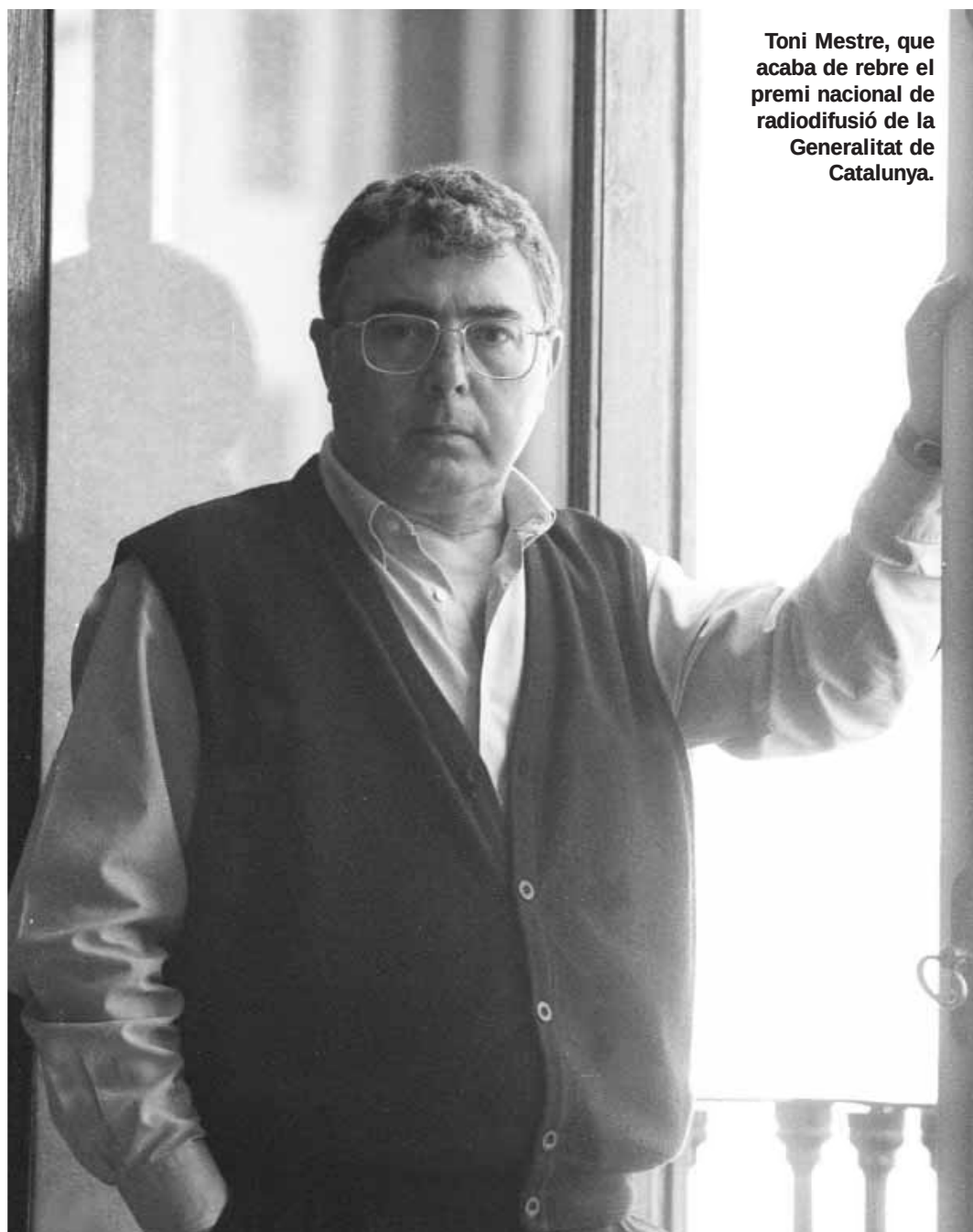
AGUSTI HERNANDEZ DOL²

—*Com ha estat això d'obtindre el Premi Nacional de Radiodifusió de la Generalitat de Catalunya?*

—Es tracta d'uns dels premis nacionals que atorga la Generalitat de Catalunya des de fa tres anys. El primer es va donar a Catalunya Associació, l'emissora de ràdio que va emetre en català durant la Generalitat republicana, i a Ràdio Barcelona, que feia setanta-cinc anys des de la seua fundació. L'any passat el va guanyar Mikimoto, per *Flash Ràdio*, que ofereix una programació innovadora. Enguany s'han recordat de mi, després de vint-i-cinc anys dedicats a la ràdio en valencià. El premi està dotat amb dos milions de pessetes i una escultura. Es lliurarà el dia 10 d'octubre a Barcelona. Estic content que s'hagen recordat d'un valencià, perquè des d'ací sempre hem tingut molt clar que, si volem tindre veu pròpia, el nostre àmbit de mitjans de comunicació ha de ser català.

—*El premi reconeix, com vosté ha dit, vint-i-cinc anys...*

—Ara farà vint-i-sis anys que vam muntar el programa *De dalt a baix* en Radio Peninsular de València, un mitjà de comunicació de l'estat franquista. Per primera vegada venia un director jove i valencià, Eduardo Sancho. Començarem Amadeu Fabregat, Rosa Balaguer i jo fent un programa en valencià que no sols mirava el passat. El fèiem des del present i pensàvem sobretot en el futur. Igual com els que es feien en castellà: des de l'actualitat i amb voluntat de normalitat. Això en aquella època va ser un acte revolucionari. Vam esdevindre el programa més popular de Radio Peninsular. Començarem amb un quart, i prompte passàrem a una hora. El programa recollia i creava una il·lusió col·lectiva de recuperar el país, l'idioma, el futur... i ens posàrem al servei dels grups que treballaven en eixa direcció.

Toni Mestre, que acaba de rebre el premi nacional de radiodifusió de la Generalitat de Catalunya.

“El nostre àmbit de comunicació ha de ser català”

—*Què suposava De dalt a baix per a esdevindre un programa revolucionari?*

—L'èxit del programa va despertar recels. L'incipient programa esdevingué un símbol i, com els altres símbols valencians, va ser atacat durant la *Batalla de València*. L'any 81, quan manava la UCD, ens tiraren al carrer amb una excusa imbècil. Però a partir del 82, amb la victòria socialista, torne a la ràdio. No torne a Radio Peninsular, que ja s'havia transformat en RNE. Entre a Radio Cadena i continue el programa. Més tard es crea Radio 4, que és una nova frustració, Radio Cadena és absorbida per Radio Nacional, i a principis dels noranta *De dalt a baix* deixa de fer-se. Abans, quan Ràdio 9 es posa en marxa, per decisió del PSOE, del president Lerma en concret, s'elimina Radio 4, o qualsevol programació en valencià en

RNE, segons va dir ell per a evitar-li competència a Ràdio 9.

—*Però quins continguts tenia el programa?*

—*De dalt a baix* va ser un experiment. Prompte veiérem que era el germen d'una manera de fer ràdio que la gent demanava. Informar i entretenir en un valencià culte i correcte no només era bo, sinó que calia. En el moment de màxima durada a Radio Cadena, amb Jaime Millás de director, entra gent nova, emetem tres hores cada vesprada, de dilluns a divendres. També els caps de setmana de matí. Una programació variada que s'emetia en cadena des de les emissores de Castelló, València, Alacant i Crevillent-Elx. La programació escolar va ser gran un èxit. Arribàvem a moltes escoles dels país. Els xiquets escoltaven el programa i en preniën part des de les aules, i cada setmana

convidàvem una escola en directe als estudis. Era evident que calia una programació que ens normalitzara en la nostra llengua. Nosaltres fèrem possible que la gent creguera que es podia fer ràdio ben feta en valencià i des d'ací. Potser la nostra il·lusió s'encomanava als oients.

—*Pensa que en la ràdio valenciana hi ha hagut una certa continuïtat de la seua línia?*

—Deixant de banda que hauria d'haver-se mantingut Radio 4, Ràdio 9 hauria d'haver sigut la ràdio nacional del País Valencià, però des del principi els seus promotors, el PSOE, no ho van voler. Hauria d'haver servit de referència a les privades, com ha ocorregut amb Catalunya Ràdio. Tampoc Canal 9, filla dels mateixos pares, no té la voluntat de ser la televisió valenciana de referència. Nasqué amb vocació de secundà-

ria, de sucursal, tant en l'època del PSOE com ara amb el PP. Les institucions haurien de fer una ràdio pública, democràtica i valenciana, com a mínim. Però les institucions autonòmiques no han estat mai ni per la democràcia ni pel País Valencià. Fan el que els mana el seu senyoret de Madrid.

—*Vosté és un activista. Veu futur al nacionalisme valencià, o el moviment es quedarà en la utopia?*

—Fa quaranta anys que vaig descobrir el valencianisme o el nacionalisme, o la meua condició de valencià, i vaig veure que era una condició de segona. Calia lluitar per ser de primera, com un castellà a Castella o un italià a Itàlia. Hui el país està en unes condicions molt millors que quan ens el trobàrem la generació de *Nosaltres els valencians*. Ara les possibilitats hi són i cal aprofitar-les. No hem perdut ni un pam de terreny. Ben al contrari, hem avançat moltíssim. L'èxit de la nostra acció ens el dona cada dia el nivell de la reacció dels altres, dels nostres enemics seculars.

—*Quantes animalades du Toni Mestre al NOU DISE?*

—D'animalades, vull dir accions d'aquelles que no donen diners ni promocionen, n'he fetes moltes en la meua vida, però sempre al servei del nostre país i del nostre poble. Ara, d'aquelles de dibuixets, fa un any que en publique al NOU DISE. Sembla que tenen un cert interès, i per això les continuaré fent. És una manera d'expressar la lluita entre “ells”, com els deia Fuster, i nosaltres. Hi ha la vella lluita entre dominats i dominadors que s'expressa a través de l'enfrontament setmanal dels dos personatges.

—*És prejubilat de RTVE, però és impensable que haja parat de moure's.*

—Treballa en moltes coses. Estic escrivint, col·labore en diverses publicacions, faig xarrades, conferències, presentacions... Temps no me'n sobra. Faig el mateix que els darrers anys de la meua vida professional en la ràdio pública, però sense la lligassa de l'horari ni sense incompatibilitats.

—*Deu tindre projectes molt bons... No ha pensat d'escriure les seues memòries?*

—Tinc mala memòria, per a sort dels meus “enemics”, però tinc una bona documentació. És probable que publique prompte un llibre de *Cartes de Dalt a baix*, perquè els oients ens escrivien i tinc un arxiu amb centenars de cartes exemplars que són uns documents extraordinaris. A través d'elles comprendrem millor el sentit i el ressò del programa, l'època, els anys de la transició... Per a la generació més jove seria una bomba. D'aquells anys es parla molt poquet, sembla que hi haja interès, per part d'alguns, en passar-ne full, d'aquelles misèries.

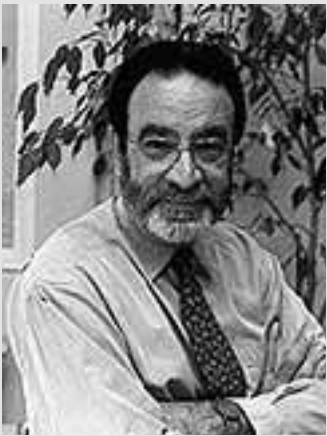

JORNADES

Sostenibilitat: teoria i acció

La sobreexplotació dels recursos naturals, la deforestació, la contaminació atmosfèrica, la desertització, la pèrdua de la biodiversitat i la contaminació a les ciutats són alguns exemples del deteriorament del medi ambient que pateix el nostre planeta i el nostre entorn més pròxim. La Carta d'Aalborg del 1994 va establir els principis del desenvolupament sostenible en l'àmbit urbà amb la creació d'una xarxa de ciutats que opten per una planificació estratègica-objecte últim de l'Agenda Local 21, la qual traça una sèrie d'objectius de protecció del medi ambient a les ciutats i és fidel als principis del V Programa de Medi Ambient

de la Unió Europea *Cap al desenvolupament sostenible*. La Universitat de València, dins de les seues iniciatives per aconseguir que la comunitat universitària i la societat en general es conscientien de la necessitat d'un desenvolupament humà ambientalment sostenible, ha organitzat en col·laboració amb l'Ajuntament d'Aldaia, el curs d'Extensió Universitària *Sostenibilitat: De la teoria a l'acció*. *Aspectes claus de la gestió municipal cap a la sostenibilitat als pobles i ciutats valencians*. Aquest curs ha donat als alumnes les eines bàsiques per a desenvolupar polítiques urbanes de protecció del medi ambient local,

Ramon Folch.

abordant principalment els problemes dels residus, la planificació del territori, la mobilitat i aspectes socials de la sostenibilitat, entre altres qüestions. El curs d'Extensió Universitària té una duració de 30 hores lectives convalidables per tres crèdits de lliure opció i està dirigit al públic en general. Entre els assistents hi ha hagut professionals de tots els àmbits, des d'economistes o advocats fins a biòlegs,

treballadors socials o pedagogs. L'objectiu del curs ha estat preparar futurs professionals en polítiques urbanes sostenibles de protecció del medi ambient local, sobretot en allò referent a prevenció i mesures contra els agents contaminadors de la ciutat. I per aconseguir eixe nivell han exposat les seues idees especialistes de reconegut prestigi, com ara Salvador Rueda, Viçens Sureda, Pilar Vega, Josep Xercavins, Juan Hermoso, Carles González, Emili Laguna, Josep Nebot i Ramon Folch. Alguns d'aquests professionals estan vinculats a la Càtedra Unesco, la Universitat de València, la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana i la Universitat Politècnica de Catalunya. Altres són consultors ambientals que en el passat han ocupat càrrecs importants en temes de gestió en àrees relacionades amb el medi ambient. I

sobretot són experts, autors de treballs especialitzats i professors d'una gran plèiade d'alumnes especialitzats en gestió ambiental que seran la pedrera del futur en aquesta matèria. Es tracta de formar professionals de futur en polítiques de gestió municipal (com ara la gestió administrativa i tècnica dels ajuntaments, aigua, residus, planejament urbanístic, integració social) des de la perspectiva del desenvolupament sostenible. La directora del curs i delegada de Medi Ambient de la Universitat, Maria Àngels Ull, ha explicat que en les jornades "s'han analitzat les experiències que es donen arreu de l'Estat espanyol sobre la sostenibilitat i els experts de diferents àrees del coneixement han aconseguit transmetre als alumnes els plantejaments teòrics no només mediambientals sinó també econòmics i socials que influeixen en la sostenibilitat urbana".

CITES

EXPOSICIONS

INTERIORS D'AUTOR

Fotografia espanyola contemporània. Pepe Calvo, Miguel Catalá, Javier Campano, Alberto García-Àlix, Humberto Rivas i Javier Baldeón.

Organitza: Universitat de València.
Dies: Fins el 14 d'octubre.
Lloc: Sala d'Exposicions de la Nau.

Horari: De dimarts a dissabte, de 10 a 14 hores i de 16 a 20 hores. Diumenges, de 10 a 14 hores.

COL·LECCIO MARTINEZ GUERRICABEITIA

Nova selecció.
Organitza: Universitat de València.
Dies: Fins a desembre.
Lloc: Edifici històric del carrer de la Nau.
Més informació: Al telèfon 96 386 41 00.

BIENNAL DE VALENCIA

Comunicació entre les arts, comissari David Pérez.
Línies de fuga (poètica de la perplexitat), poesia, música i dansa.
Dies: Fins al 20 d'octubre.
Lloc: Jardí Botànic, carrer Beat Gaspar Bono 6.

BIENNAL DE VALÈNCIA

Comunicació entre les arts.

Robert Wilson.
Dies: Fins al 20 d'octubre.
Lloc: Reials Drassanes. Plaça Joan Antoni Benlliure, s/n.

WILLEM DE KOONING

Art abstracte.
Dies: Fins al 2 de desembre.
Lloc: IVAM-Centre Juli González. Carrer Guillem de Castro, 118.

TEATRE

EL BARBERO DE SEVILLA

El Teatre Principal presenta *El barbero de Sevilla*, de Giuseppe Rossini. Direcció escènica de Carles Santos i direcció musical d'Antonio Pirolli, amb el Cor de la Generalitat Valenciana.
Dies: 4 i 6 d'octubre.
Lloc: Teatre Principal, carrer Barques 15.
Més informació: Al telèfon 96 353 92 00.

UNA ESPLENDIDA MANSION

Teatres de la Generalitat Valenciana presenta aquesta obra d'Eugene O'Neill, amb María Luisa San José, Ángela Castilla, Pep Sellés, José Montesinos i Joan Gadea.
Durada: Del 10 d'octubre a l'11 de novembre.
Lloc: Teatre Rialto, plaça de l'Ajuntament 17.
Més informació: Al telèfon 96 353 93 00.

VIAJERAS

La companyia Hongaresa de Teatre posa en escena aquesta obra de Lluïsa Cunillé i Paco Zarzoso.
Dies: Del 3 al 28 d'octubre.
Lloc: Sala Moratín, plaça de l'Ajuntament 17.
Més informació: Al telèfon 96 353 93 00.

AUDIOVISUALS

CICLE AUDIOVISUALS DE NATURA AL BOTANIC

Tots els actes seran a l'Auditori Joan Plaça del Jardí Botànic de la Universitat de València, a les 19:30 hores. Després hi haurà un col·loqui. Entrada lliure.
Dimecres 10. Projeccions de *L'herència dels àrabs* i *Vora mar*.
Dimecres 17. Programa *Medi Ambient* (Punt 2). Ponent: Fèlix Tena. Projeccions *Especial 100* i *Especial Botànic*.

ALTRES ACTIVITATS

I PREMI ASSAIG CURT METODES D'INFORMACIO BIBLIOTEQUES DIGITALS

L'Associació Valenciana d'Especialistes en Informació (AVEI) convoca aquest premi sobre matèries relacionades amb l'arxivística, la biblioteconomia i la documentació.

Requisits: Els treballs tindran una extensió entre cinc mil i deu mil paraules. Els articles presentats hauran d'estar redactats en un llenguatge no tècnic en vistes de la seua comprensió.
Termini: 15 d'octubre. Els treballs s'enviaran a l'AVEI: carrer Bisbe Jeroni, 8, porta 1. València, 46003.
Dotació: Primer premi de 2.000 euros més dos accèssits de 500 euros.
Més informació: Al telèfon 96 391 53 94.

I CONGRES SOBRE COMUNICACIO SOCIAL DE LA CIENCIA

La ciència és cultura.
Organitza: Oficina de la Ciència i Tecnologia de la Generalitat Valenciana. Ciutat de les Arts i de les Ciències.
Convoca: Comitè organitzador del Congrés.
Dies: Del 28 al 30 de novembre.
Lloc: Museu de les Ciències Príncep Felip. Autovia del Saler, s/n.
Més informació: Al telèfon 96 197 44 05.

CONFERENCIES

LA MEDICINA EN EL CANVI DE MIL·LENNI

Dijous 25 d'octubre, a les 19:30 hores. A càrrec d'Esteban Morcillo, catedràtic de Farmacologia i degà de la Facultat de Medicina de

València.
Lloc: Aula de Cultura CAM La Llotgeta. Plaça del Mercat, 4.

MUSICA

OBS. LA FURA DELS BAUS

Espectacle OBS (obsessió) de La Fura dels Baus.
Dies: 5 i 6 d'octubre.
Lloc: Pavelló Cobert Municipal de Burjassot.
Preu: Venda anticipada: 2.000 pessetes. En taquilla: 2.500 pessetes.
Més informació: Al telèfon 96 316 06 30.

FORUM DE DEBATS

L'ANARQUISME ALS EUA I ELS NOUS MOVIMENTS DE CONTESTACIO

Dijous 4 a les 19:30 hores. Aula Magna. Conferència col·loqui de John Zerzan. Amb la col·laboració de Ràdio Klara i l'Editorial Numa.

L'ENRIQUIMENT EN DEMOCRACIA DE LES GRANS FORTUNES DEL FRANQUISME

Dimecres 17 a les 19:30 hores. Aula Tercera Planta. Conferència-col·loqui de Mariano Sánchez Soler, amb la col·laboració d'Iniciativa Socialista.

Màster sobre periodisme de complexitat

El món s'ha complicat en extrem els darrers anys i ja no resulta fàcil per als periodistes explicar-lo als seus lectors. Un màster de periodisme de complexitat, organitzat per la Universitat de València, intenta orientar els professionals sobre aquesta nova realitat.

REDACCIO

El professor Josep Lluís Gómez Mompert dirigeix el màster, que compta amb professors com ara Manuel Castells, Ramon Aymerich, Ramon Folch, Romà Gubern, Ernesto Ekáizer, Toni Mollà, Josep

Lluís Barona o Antoni Furió. El termini de preinscripció conclou el proper dia 11 d'octubre i tota la informació es pot trobar en <http://www.uv.es/~premsa/congressos/master>

D'acord amb la convocatòria, l'objectiu del màster, dirigit a pro-

fessionals, llicenciats en Periodisme, Publicitat i Comunicació Audiovisual, és “capacitar els professionals de la informació en la utilització dels instruments d'observació i d'anàlisi de la realitat social, i també en els nous llenguatges i en les tecnologies actuals adients per a realitzar un treball periodístic de qualitat i de creativitat, tot basant-se en la comprensió i en la innovació”. El màster es proposa uns enfocaments, unes habilitats i uns mètodes de treball que responguen a la “complexitat de les societats contemporànies, a la vegada que pretén resultar útil per a la constant transformació del camp periodístic”.

La durada del curs és de 480 hores i les sessions es desenvoluparan entre els mesos de novembre i juny del 2002.

Segons els organitzadors, els seminaris seran teòrics i teòricopràctics, amb algunes sessions d'anàlisi de casos i amb la prepa-

ració d'algun treball d'assaig o de recerca. La formació serà “interdisciplinària, i induirà els estudiants a unes formes de pensament pro-

fessional i de formes de treballar reflexives i flexibles, tot potenciant la innovació, la competència i la rendibilitat”, d'acord amb la convocatòria. Es preveuen pràctiques professionals, assistides per tutors, i també l'orientació i la direcció d'aquells estudis aplicats o d'innova-

ció que desenvoluparan els estudiants.

Els aspectes a analitzar són, entre altres, els següents: *Anàlisi de les societats avançades (socioeconomia, comunicologia, antropologia cultural)*; *Periodisme de complexitat (mètodes, tècniques i elaboració professional de temes rellevants mitjançant el periodisme d'investigació i de precisió)*; *Gestió del coneixement (sistemes i models de creació i desenvolupament de canals i xarxes d'informació)*; *Tecnologies de la informació i de la comunicació (utilització i aplicacions analògiques i digitals)*; *Aprofitament de la informació científica (fonts i documentació formalitzada o no formalitzada de dades provinents de ciències socials, bàsiques i experimentals)*; i *Comunicació estratègica (sistemes d'operar en processos d'influència i situacions de risc a través de gabinets de corporacions i/o institucions)*.

OPINIO

Reptes per a la informació d'actualitat

La pràctica periodística de les darreres dècades ha tocat sostre. Altrament dit, les maneres que fins ara han servit als periodistes més competents i als mitjans d'informació més seriosos per explicar el món estan parcialment rovellades. Les tecnologies de la informació i de la comunicació han canviat dràsticament en menys d'un quart de segle i, especialment, al llarg dels anys noranta. El procés de globalització econòmica i de mundialització cultural ja comença a ser prou conegut i qüestionat, i les repercussions en el camp periodístic ens han deixat a tots i totes descol·locats pels estils que s'han imposat i perquè la separació entre emissors i receptors s'ha difuminat. En una paraula: el periodisme (almenys molt d'aquell que s'acostuma a practicar) està en crisi. Es tracta d'una crisi no només de creixement o d'orientació. És deguda

a múltiples factors, alguns derivats de les transformacions radicals operades en el si del sector mediàtic. Però d'altres són fruit de la mutació que s'està produint en l'ecosistema comunicatiu. Com a resultat de tot aquest conjunt de canvis, alguns relativament imprevistos i fins i tot desconeguts, la funció social més rellevant del periodisme —que és la d'intentar explicar allò que passa al món i que és d'interès general— ja fa un temps que no sembla sovint acomplir aquest objectiu principal. Amb l'excusa de les limitacions inherents a la informació atractiva d'actualitat (la immediatesa i l'entreteniment), o tot sembla trivial o bé resulta incompreensible.

Quotidianament, molts periodistes i molts ciutadans percebem aquesta crisi del periodisme, en adonar-nos que les maneres d'explicar i/o relatar els esdeveniments importants resulten insolvents o insuficients; que molts termes i expressions dels llenguatges periodístics —de manera semblant aquells que empen alguns polítics— no diuen res, no comuniquen, o, el que és pitjor, amaguen o emmascaren la realitat i els fets i no sempre per manipulació sinó com si aquesta periodística s'hagués tornat burocràtica, inútil. O de coses que ja es coneixien, perquè ja havien passat, se n'informa amb molt retard; sovint

no es fa per desídia, sinó més aviat perquè les rutines productives (les maneres habituals d'obtenir, tractar i presentar la informació) són tan protocol·làries que, de vegades, pesa més l'agenda d'actes previstos que l'essència de la informació d'actualitat. Aquesta pràctica habitual sembla oblidar que la notícia és allò que és nou i que, per tant, cal esbrinar (investigar, contrastar, comprovar) per poder-la explicar, després, d'una manera entenedora i veraç.

Fa una mica més d'un segle, el prestigiós *The New York Times* va haver d'*inventar-se* una altra manera de fer periodisme no només per distingir-se de la premsa sensacionalista i *gropa*, sinó per tal de relatar la informació d'actualitat de manera que expliqués el món d'aleshores, és a dir la incipient societat de masses amb la desconcertant cultura i comunicació de masses. Així va néixer el periodisme informatiu d'interpretació, un model que al llarg de tot el segle XX ha estat de referència en la premsa mundial de qualitat, amb periòdics i revistes que han servit en bona mesura de veritables enciclopèdies de la modernitat dels ciutadans lliures, atès que sense una informació rigorosa les democràcies no resulten operatives. En correspondència, però en l'àmbit audiovisual, el fotoperiodisme, la ràdio i la televisió també van trobar

nous formats per practicar un periodisme de qualitat, ben fet, útil socialment. Amb el desplegament d'Internet, comptar amb garanties sobre qui és el responsable d'allò que es diu o s'informa encara s'ha fet més imprescindible, atès que cal revelar les fonts, ser rigorós i, alhora, agradable i no avorrit. Tot plegat apunta que ens cal un periodisme que es posi al dia, un periodisme capaç d'explicar un món més complex, una realitat menys aparent, uns problemes prou complicats però resolubles, unes aspiracions socials legítimes indefugibles, etc. I tot això no es pot fer ni amb un ensenyament de la periodística envellit, amb uns gèneres i formats periodístics encarcerats, amb un lèxic i un llenguatge tòpics, amb uns mimetismes rancis, ni tampoc amb un immobilitisme empresarial i professional, perquè la falta d'investigació i desenvolupament, que es tradueix en no inversió en innovació i en poc esforç en reciclar-se per tal de fer un periodisme més creatiu i de major qualitat, fa i farà trontollar mitjans forts i periodistes experimentats.

En un nou món necessitem d'una nova manera d'aconseguir i de relatar la informació més adient, més subtil, més clarificadora, més profitosa tecnològicament. Necessitem, en definitiva, un periodisme més útil

socialment, homòleg al que van exercir els millors mitjans i els millors periodistes dels països democràtics, als anys cinquanta i seixanta, per explicar (econòmicament, políticament, socialment i culturalment) la nova societat sorgida després de la II Guerra Mundial. Ara, en l'emergent societat de la informació, necessitem un periodisme de complexitat perquè un periodista, en tant que intèrpret de la realitat social, no pot explicar-la si no l'entén; no pot informar a bastament si no és més hàbil en les noves tecnologies comunicatives; no pot atreure racionalment els seus receptors si no és més intel·ligentment suggeridor; no pot gaudir de la seva professió si no és més creatiu; i, per acabar, no pot ser respectat i considerat cívica-ment si no és més honestament creïble i no aposta per la informació com a bé públic i no només com a simple mercaderia. Perquè el bon periodisme continua sent una eina solidària per a una democràcia real i un món més just i equilibrat.

Josep Lluís Gómez Mompert
Professor de la UV i director del
Màster en Periodisme de
Complexitat a la Societat de la
Informació

El dia 25 de setembre es va inaugurar el nou curs 2001/2002 a la Universitat amb un acte celebrat al Paranimf de l'edifici històric del carrer de la Nau, presidit pel rector Pedro Ruiz Torres. La vida universitària recupera el seu ritme habitual, les aules es tornen a omplir d'alumnes disposats a prendre nota de tot allò que es considera important, les cafeteries es converteixen en els llocs idonis per a la conversa i el relat de les aventures i la gresca de l'estiu, el passadís es transforma en un punt per a la xarradeta abans de la classe, fer comentaris dels professors i amics.

FAUSTO ATIENZA

Alguns estudiants comencen la seua carrera i altres estan acabant-la mentre es preparen per a introduir-se al món laboral. Al mateix temps, la reforma universitària, encetada l'any passat, continua la seua implantació. Per als alumnes de primer curs el canvi és força significatiu, deixen de banda els estudis de secundària i s'endinsen en una nova etapa de la seua trajectòria com a estudiants, que en molts sentits té poc a veure amb tot el que coneixien abans.

L'opinió de diversos estudiants reflecteix les diferents perspectives amb què es troben en iniciar el curs acadèmic:

Imma Serafí Sanz, estudianta de primer de Magisteri en Audició i Llenguatge, ens parla de la impressió d'aquesta primera setmana de classe: "És molt diferent a l'institut, perquè ací cadascú va a la seua, inclús els companys. És gent que no coneixes i costa un poquet adaptar-se". La Universitat l'ha sorpresat: "M'esperava que els mestres amollaren el rotllo i després se n'anaren. A Magisteri, no sé si deu ser perquè allí estem sols, els mestres es dirigeixen a tu; és un tracte més personal... És difícil, el mestre va parlant i tu no pots prendre apunts, ell a classe ho diu amb paraules de carrer i quan ho lliges t'adones que no és el que ell ha dit".

José María Soria Medina, estudiant de primer de Dret, percep canvis notoris respecte al professorat i les relacions humanes entre alumnes: "Per a començar, no conec ningú i vaig a la meua. Els professors no passen llista, no et controlen, ni tenen prejudis... És el primer dia, no coneixia ningú, i ara tinc set d'amics. La gent és molt solidària, es preocupen pels altres, et cer-

Tres estudiants de Dret al Campus dels Tarongers.
FOTOS: F. ATIENZA

L'afició està dividida

quen lloc, coses així... A les aules estem prou bé, encara que som massa gent a classe, estem molt apegats, fa molta calor. Les taules estan prou bé, són noves i tot està molt net. Es nota que el Campus dels Tarongers és prou nou".

María Consuelo González Cuartero, de segon curs de Matemàtiques, començà la carrera integrada en els nous plans d'estudi: "Pel que sé, assignatures que abans es donaven en un quadrimestre ara es desenvolupen al llarg de l'any. Tens més temps, no s'acumula la matèria, i els professors estan menys estressats... L'horari, l'any passat el tenia tot pel matí i aquest any tinc assignatures pel matí i a poqueta nit, m'he de quedar sovint a dinar. Quasi pareix que visca ací! La comunicació amb els professors ha de ser una constant i pel moment, encara que duem poc de temps, no me n'he fet una idea, pareixen prou accessibles i estan disposats a respondre als nostres dubtes".

Eva María Pitarque Arocas, estudianta de tercer de Turisme, per a millorar la seua diplomatura troba una falta: "Els idiomes són molt importants en la nostra especialitat i es troba a faltar una major oferta en aquest sentit. Per exemple, l'anglès, francès... es donen sols un quadrimestre i haurien de donar-se tot l'any".

José Rovira Gadea, que està en quart de Dret, es retroba amb els companys: "Ara ja estem tots, tornem a estar junts, companys, mestres i aules, tot està molt bé. És la millor inversió de la meua vida el fet d'haver escollit de ser estudiant de Dret".

Irene Navarro Berlanga, estudianta de quart de Filologia Hispànica i de cinqué de Filologia Anglesa, valora els canvis que li han fet d'estar en els dos plans a la vegada: "Les possibilitats per a elaborar-te l'horari s'han acurtat, ara sols pots elegir matí o vesprada. A més, abans les classes de dues hores sols duraven una hora i mitja, i ara les fan

Eva Pitarque.

Irene Navarro.

Jaime Gimeno.

José María Soria.

José Rovira.

completes. Alguns s'han beneficiat amb els canvis i altres no".

Jaime Gimeno és estudiant de tercer cicle de Física, la seua relació amb els professors és diferent: "És menys tensa que al llarg de la carrera, no tant una relació professor-alumne, és més una actitud de companyerisme i de participació conjunta en la investigació".

LA COLUMNA

Progres!

Alfons Cervera

2

Ho ha dit el president del Govern. La universitat està en mans dels progressos. I ho diu per a ofendre, és clar. Un dia vaig escoltar en una tertúlia radiofònica que algú apuntava aquesta frase en la nòmina d'errors del senyor Aznar. No és un error: ell pensa això i així. El senyor Aznar ve de la genètica franquista i el llenguatge del seu règim no l'ha extraïat en el camí, primerenc encara, de la democràcia. La universitat és per a ell un niu de rojos. Per això, en aquest cas, el senyor Aznar no s'equivoca ni d'espai ni de destinataris. En això de la utilització de la paraula *progre* coincideix amb alguna esquerra: també aquesta esquerra la utilitza per a menysprear iniciatives que considera radicals, anacròniques, fora del temps de descompressió ideològica i amalgama perversa del llenguatge que fa furor entre els predicadors de la nova història. Les paraules mai no se les emporta el vent. Es queden per ací, amb el pes que el temps els concedeix, amb els seus significats a vegades enemics segons que les utilitzen els uns o els altres, segons des d'on miren

La universitat continua sent un espai de llibertat que està renyit amb el pensament autoritari

aquells que les llancen al mercat de la reflexió i del debat. El senyor Aznar no vol cap debat: sols deixar ben clar que la universitat no és del seu gust perquè la universitat continua sent, amb totes les seues contradiccions, un espai de llibertat que està renyit amb el pensament autoritari del senyor Aznar i dels seus camarades. El llenguatge és l'ànima de les coses, l'exteriorització de l'ànim, la manera de situar-nos al món i el lloc des d'on mirem el que passa en eixe món i actuem seguidament per a canviar-lo en una direcció determinada. O en la seua enemiga. "Progres!", diu ell. "Sí, gràcies", dic jo. I punt.